

GERESNĖS EUROPOS IDĖJOS

EUROPOS PARLAMENTAS
STRASBŪRAS, 2014 M. GEGUŽĖS 9-11 D.

EYE 2014 pranešimas

Pranešimą parengė Europos jaunimo žiniasklaidos asociacija
Pastabas pateikė Europos jaunimo forumas

	<ul style="list-style-type: none"> • Ižanga • Geresnės Europos idėjos: EYE 2014 pranešimas 	<p>05 puslapis</p> <p>07 puslapis</p>
	<p>I. Jaunimo nedarbas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naujos perspektyvos įstrigusiai kartai. – Europos jaunimo žiniasklaidos asociacijos pranešimai • Idėjų dėžutė. – Ką siūlo jaunimas • Kokybiškos darbo vietos visiems. – Europos jaunimo forumo komentaras 	<p>11 puslapis</p> <p>15 puslapis</p> <p>16 puslapis</p>
	<p>II. Skaitmeninė revoliucija</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interneto ateitis. – Europos jaunimo žiniasklaidos asociacijos pranešimai • Idėjų dėžutė. – Ką siūlo jaunimas • Interneto ateities formavimas. – Europos jaunimo forumo komentaras 	<p>19 puslapis</p> <p>25 puslapis</p> <p>26 puslapis</p>
	<p>III. Europos Sąjungos ateitis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ar jaunoji karta gali padaryti ją geresnę? – Europos jaunimo žiniasklaidos asociacijos pranešimai • Idėjų dėžutė. – Ką siūlo jaunimas • Stipresnė ir demokratiškesnė sąjunga. – Europos jaunimo forumo komentaras 	<p>29 puslapis</p> <p>35 puslapis</p> <p>36 puslapis</p>
	<p>IV. Tvarumas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvari ekonomika ir gyvenimo būdas. – Europos jaunimo žiniasklaidos asociacijos pranešimai • Idėjų dėžutė. – Ką siūlo jaunimas • Tvaresnė ateitis jaunimo rankose. – Europos jaunimo forumo komentaras 	<p>39 puslapis</p> <p>43 puslapis</p> <p>44 puslapis</p>
	<p>V. Europos vertybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pasaulinio masto veikėjas – sąžiningas veikėjas? – Europos jaunimo žiniasklaidos asociacijos pranešimai • Idėjų dėžutė. – Ką siūlo jaunimas • Dalyvavimas, įtrauktis ir jaunimo teisės. – Europos jaunimo forumo komentaras 	<p>49 puslapis</p> <p>53 puslapis</p> <p>54 puslapis</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Šiandien idėjos, rytoj veiksmai: jaunimas už geresnę Europą • Faktai ir skaičiai 	<p>57 puslapis</p> <p>59 puslapis</p>

Už komunikaciją atsakingų 7-osios kadencijos Europos Parlamento pirmininko pavaduotojų **Anni Podimata ir Othmar Karas** įžanginis žodis

Europos jaunimo renginys (EYE 2014) - tai analogų neturėjęs renginys. Pirmą kartą istorijoje Europos Parlamentas (EP) atvėrė duris tūkstančiams jaunų europiečių iš viso kontinento ir paprašė pristatyti savo idėjas apie Europą ir jos ateitį. EYE metu buvo apsikeista vaidmenimis: EP nariai klausėsi, o jaunimas ėmėsi iniciatyvos.

Trijų dienų renginio rezultatas – gausybė įkvėpiančių pasiūlymų, kuriais siekiama esminių pokyčių ir inovacijų. Esam įsitikinę, kad šios idėjos gali būti įkvėpimo šaltiniu naujai išrinktiems bei perrinktiems EP nariams. Taip pat esam tikri tuo, kad tai tik prasmingo dialogo pradžia ir kad tai buvo pirmas, bet ne paskutinis Europos Parlamento organizuotas EYE. Naujosios kadencijos EP nariai turi perimti estafetę ir tęsti dialogą su Europos jaunimu.

Europos Parlamento generalinio sekretoriaus **Klaus Welle** įžanginis žodis

EYE 2014 puikiai pavyko. Šio pranešimo autoriai iš Europos jaunimo žiniasklaidos asociacijos apibendrinę idėjas, kurias jaunimas iš visos Europos išskėlė EYE savaitgalio metu.

EYE sėkmę lėmė parlamento politiniai vadovai, išskėlę šią iniciatyvą, Parlamento tarnybos, užtikrinusios jo įgyvendinimą, mūsų partneriai, būsrys savanorių ir žinoma patys dalyviai, entuziastingai įsitraukę į EYE nuo pradžios iki pabaigos.

Tiesiogiai ir internetu apklausus dalyvius, didžiosios daugumos manymu, EYE turėtų tapti reguliariu renginiu. Į tai atsižvelgę Parlamento vadovai nusprendė, kad EYE turėtų virsti reguliariu atviru ir tęstiniu renginiu, kuris palengvintų EP narių ir jaunimo bendravimo būdą bei būtų Europos jaunimo platforma.

Belaukiant EYE atidarymo ceremonijos

Geresnės Europos idėjos. EYE 2014 pranešimas

Gerėsnė Europa? Nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos praėjo beveik 70 metų. Šiandien Europos šalys ne tik gerbia kaimynes ir taikiai su jomis sugyvena, bet ir yra sukūrusios bendrą politinę sistemą, įsiliejusią į kiekvienos šalies visuomenę. Bet ar nemanome, kad tai pasidaro savaime? Kokių idėjų turi dabartinė jaunųjų europiečių karta – ko imtis toliau plėtojant Europos projektą?

2014 m. gegužės 9–11 d. Strasbūre įvyko Europos jaunimo renginys (EYE), kurį surengė Europos Parlamentas, glaudžiai bendradarbiaudamas su Europos jaunimo forumu ir kitais devyniais partneriais. Daugiau kaip 5 500 16–30 metų jaunuolių iš visų ES ir kitų šalių atvyko į renginį, kad atsakytų į šiuos klausimus, pasikeistų idėjomis ir padiskutuotų dėl geresnės Europos vizijos. Renginyje įvyko daugiau kaip 200 įvairios formos užsiėmimų, dalyvavo apie 500 pranešėjų, diskusijų vadovų ir moderatorių, įskaitant Europos Parlamento narius. Pagrindinės užsiėmimų temos buvo penkios: jaunimo nedarbas, skaitmeninė revoliucija, Europos Sąjungos ateitis, tvarumas ir Europos vertybės.

Užsiėmimų formų įvairovė užtikrino, kad dalyviai, pranešėjai ir EP nariai galėtų bendrauti nevaržomai ir produktyviai: surengti klausymai, debatai, klausimų ir atsakymų sesijos, praktiniai seminarai ir įvairūs vaidmenų žaidimai, kurie leido Europos Parlamento nario vaidmenį prisiėmusiems dalyviams patirti, kaip dirbama vykstant ES procesams.

Per specialią Euroscola programą daugiau kaip 600 Europos mokyklų mokinių praleido dieną kaip EP nariai – kėlė rūpimus klausimus Europos ateities tema, dirbo komitetuose, teikė

įvairius pasiūlymus visais klausimais, pradedant aktyviu pilietiškumu, baigiant atsinaujinančiųjų išteklių energija ir jaunimo nedarbu, ir balsavo ne tik dėl opijų klausimų, pradedant Parlamente vartotinomis kalbomis ir baigiant euro įvedimu, bet ir dėl savo pačių pateiktų pasiūlymų.

Inovatyvių formų užsiėmimai, tokie kaip „Idėjų testas“ ir „Idėjų laboratorija“, sukeitė visus vietomis – paprastai kalbėtojų vaidmenį atliekantys politikai tapo jaunųjų dalyvių besiklausančiais politinių sprendimų formuotojais – „idėjų žvejais“. Tokie užsiėmimai buvo ypač naudingi, nes jaunimui suteikė galimybę savo idėjomis veiksmingai prisidėti prie politikos.

Pranešimo įvadas

Iš jaunimo jaunimui

Kadangi renginys jaunimo, buvo ypač svarbu, kad jaunimas ir jo organizacijos būtų pagrindiniai EYE planavimo ir proceso veikėjai. Nuo pat pradžių Europos Parlamentas bendradarbiavo su Europos jaunimo forumu, jaunimo organizacijų Europoje platforma, siekdamas užtikrinti, kad jaunimas būtų pagrindiniai renginio veikėjai.

Europos jaunimo forumas pasiūlė surengti anksčiau sėkmės sulaukusį „YO!Fest“ ir per EYE. „YO!Fest“ angliškai reiškia „Youth Opinion“ (liet. jaunimo nuomonė). Tai kasmetinis atviras politinis Jaunimo forumo festivalis, kuriame vyksta politiniai debatai, praktiniai seminarai ir užsiėmimai, nemokami koncertai, kultūros ir sporto renginiai.

Įtraukta į EYE, programa „YO!Village“ vyko priešais Parlamento pastatą ir parodė, kad galimas kitoks požiūris į dalyvavimą politikoje. Prie „YO!Fest“ prisidėjo jaunimo organizacijos iš viso žemyno, pilietinės visuomenės organizacijos ir įmonės partnerės – jos organizavo renginius ir interaktyvius standus ir sukūrė puikią, entuziazmo pilną „YO!Village“ atmosferą. Gyvai grojamos muzikos koncertai, teatro ir cirko spektakliai vyko drauge su karštais teminiais debatais įvairiausiais klausimais – pradedant teisės balsuoti suteikimu asmenims nuo 16 metų, baigiant daugialype diskriminacija ir darbo bei bendradarbiavimo su jaunimu poveikiu. Neformaliojo švietimo renginiai vyko visame „YO!Village“, visi dalyviai ir lankytojai buvo kviečiami sužinoti daugiau apie ES procesus ir kampanijas ir pabendrauti su daugiau kaip 50 EYE dalyvavusių organizacijų.

Be to, didelės EYE dalyvavusios jaunimo grupės turėjo galimybę surengti savo praktinį seminarą ar netgi meninį pasirodymą renginio metu.

Per EYE 2014 šie jaunimo praktiniai seminarai ir meniniai pasirodymai (šokiai, muzikiniai ir ansamblių koncertai, teatro spektakliai ir t. t.) bei keli žaismingesni programos renginiai (pavyzdžiui, skaitmeniniai žaidiminiai užsiėmimai „iDance“ arba grupiniai stalo žaidimai „Eurocracy“ ir „Euroculture“) sudarė sąlygas jaunesiems dalyviams neformaliai ir kūrybiškai bendrauti.

Atviras ir įtraukus renginys

Svarbus EYE 2014 tikslas – ne tik įtraukti oficialiai užsiregistravusius EYE dalyvius, bet ir pasiekti kitus, kad į renginį būtų įtraukti ir jame dalyvautų kuo įvairesni žmonės.

Strasbūro mieste ir Vakene surengti vieši „YO!Fest“ koncertai įtraukė į EYE gerokai daugiau žmonių nei 5 500 dalyvių – į Europos Parlamentą ir Jaunimo forumą atėjo dar 4 500 žmonių. Koncertai pritraukė vietinius Strasbūro gyventojus bei ne tokį aktyvų jaunimą ir daug jų paskatino dalyvauti kituose „YO!Fest“ renginiuose. Įtraukti į renginį ir vietinius

Vertimas į gestų kalbą EYE 2014 metu

gyventojus padėjo su EYE susijusius renginius ir spektaklius surengusi Strasbūro miesto savivaldybė, oficiali EYE partnerė.

Galimybės tiesiogiai dalyvauti EYE 2014 neturėjęs jaunimas galėjo stebėti renginį ir jame dalyvauti internetu. Daug EYE renginių vyko ir virtualioje erdvėje: daug sekcijų diskusijų buvo transliuojamos internetu arba vyko Twitter tinklentėse. Tai užtikrino alternatyvias galimybes dalyvauti, ir tie, kurie domėjosi, bet negalėjo atvykti, galėjo užduoti klausimus ir išsakyti savo nuomonę. Pasinaudojant aktyviais socialiniais tinklais taip pat užtikrinta, kad diskusijos tęstųsi pasibaigus sesijoms ir pačiam renginiui. Interneto svetainėmis ir socialiniais tinklais naudotasi prieš EYE, per jį ir po jo kaip priemone kelti jaunimo problemas ir parodyti jaunimo įsitraukimą į politiką, užtikrinti, kad jų nuomonės būtų išklaustos, ir palengvinti bendravimą – ne tik su bendraamžiais, bet ir Europos lyderiais. Per tris dienas raktažodžiais #EYE2014 ir #YOFest paskelbta daugiau kaip 12 000 žinučių.

Jaunimas įsitraukia į sėkmingesnės Europos kūrimo veiklą

Pagrindinis Europos jaunimo renginio tikslas – parodyti, kad jaunimas nori įsitraukti į šviesesnės ateities kūrimo veiklą siekiant sėkmingesnės, įtraukesnės, inovatyvesnės ir tvaresnės Europos Sąjungos ir kad jie gali pateikti neįkainojamų idėjų, kaip to pasiekti. Per EYE buvo iš tikrųjų entuziastingai dalijamasi idėjomis ir daug dalyvių išreiškė norą labiau įsitraukti į ES sprendimų priėmimo procesus. Europos jaunimo forumo pirmininkas Peter Matjašič teigia:

Šiandien pernelyg dažnai piktinamasi, kad jaunimas nesidomi politika ir neina balsuoti.

Tačiau šį savaitgalį susirinko daugybė visokių politinių pažiūrų ar visai jų neturinčio jaunimo, labai susidomėjusio, turinčio daug entuziazmo ir puikių idėjų [...]. Visą dalyvaujantį jaunimą vienijo bendras noras, kad jų nuomonę tikrai ir aiškiai išgirstų Europos lyderiai.

Šis pranešimas yra bendros Europos jaunimo žiniasklaidos asociacijos ir Europos jaunimo forumo pastangos surinkti jaunimo idėjas ir užtikrinti, kad jos nebūtų pamirštos. Pranešimas parengtas pagal EYE reporterių, stebėjusių įvairius EYE renginius, apžvalgą.

Androulla Vassiliou, Europos Komisijos narė, atsakinga už švietimą, kultūrą, daugiakalbystę ir jaunimo reikalus, diskutuojanti apie naują Erasmus+ programą

Jaunimo nedarbas: Naujos perspektyvos įstrigusiai kartai

Surasti jaunų, kvalifikuotų ir bedarbių žmonių Europos jaunimo renginyje ilgai netruko. „Kiek jūsų šiuo metu neturi darbo ar pakankamai darbo?“ – paklausė Nazan Gödkemir iš ARTE, diskusijos „Beat Box Europe - The art of staying“ vadovė. Po kelių sekundžių pakilo pirmosios rankos. Daug dalyvių įgiję gerų universitetų diplomus, kelis semestrus mokęsi užsienyje, stažavęsi, dirbę be atlyginimo, moka kelias kalbas ir norėtų dirbti ne savo gimtojoje šalyje. Vis dėlto rankas pakėlė apie trečdalis salėje buvusių – jie nerado darbo praėjusiais metais arba šiuo metu jo neturi.

Šios rankos ir dalyvių istorijos rodo opią jaunimo nedarbo euro zonoje problemą – Eurostato duomenimis, 2014 m. vasario mėn. jaunimo nedarbo lygis buvo 22,9 proc. Žvelgiant į šiuos skaičius svarbu suvokti, kad jaunimo nedarbo mastas ir priežastys valstybėse narėse taip skiriasi, jog mažai tikėtina, kad įmanoma surasti ES sprendimą – šiai nuomonei pritarta daugelyje EYE diskusijų. Bedarbių skaičius įvairiose Europos šalyse nevienodas – jaunimo nedarbas Graikijoje siekia 56 proc., Kroatijoje 49 proc., o Vokietijoje tik 7,8 proc. (pats mažiausias iš visų ES valstybių).

Jaunimo nedarbas Europos Sąjungoje

Vis dėlto, kaip rodo Vokietijos ir Ispanijos pavyzdžiai, jaunimo nedarbas daro didelį poveikį visoms Europos šalims. Ispanijoje (EYE daug diskutuota dėl padėties Ispanijoje) vyksta dideli visuomenės pokyčiai, nes ieškodamas darbo kitur jaunimas išvyksta iš šalies. Sekcijos pranešėjas ir Ispanijoje įsikūrusios jaunimo tobulėjimo organizacijos „Juventud Sin Futuro“ aktyvistas Eric Labuske liudija apie šios masinės emigracijos poveikį:

Visi išvyksta iš Ispanijos ieškodami geresnio gyvenimo užsienyje.

Jis kalbėjo iš savo patirties, nes pradėjo savo verslą Prancūzijoje, o ne Ispanijoje.

Prancūzijoje išlaidos palyginti nedidelės, o Ispanijoje jaunimui neįmanoma savarankiškai įsidarbinti, jeigu nesi turtingas, – teigė jis.

Kita populiarė tarp jaunų ispanų šalis – Vokietija. Joje žemiausias nedarbo lygis, kylanti ekonomika ir daug geresnio gyvenimo vilčių. Tačiau šiuo metu Vokietija yra nutraukusi vieną iš savo darbo programų, kurios padeda tokiems žmonėms, kaip Eric Labuske, susirasti darbą užsienyje. Šimtai, o galbūt tūkstančiai jaunų žmonių iš nuosmukį patiriančios ekonomikos ES šalių atsidūrė keblioje padėtyje, kai vyriausybė tyliai nusprendė nebepriimti paraiškų pagal programą „The Job of My Life“, kuri turėjo būti vykdoma iki 2018 m. Šios iniciatyvos nesėkmė rodo (ji baigta vykdyti pasibaigus lėšoms ir gavus per daug paraiškų iš visos Europos), kad migracija nėra tikras jaunimo nedarbo problemos sprendimas; šias problemas turi spręsti kiekviena valstybė narė.

Gebėjimų neatitikimo problemos sprendimas

Viena iš problemų yra ta, kad nacionalinės švietimo sistemos tiesiog neugdo tokių gebėjimų, kurių reikia darbo rinkai, ir dėl nuolatinio gebėjimų neatitikimo visame žemyne lieka tūkstančiai neužimtų darbo vietų. EYE dalyvavę ekspertai įspėja, kad šis nuolat didėjantis gebėjimų neatitikimas iš jaunimo atima ateities perspektyvas. Anna Ludwinek iš Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo (Eurofound) sako, kad jaunimui labai reikalingos rekomendacijos, kurių gebėjimų jiems reikia darbo rinkoje:

Jaunimas ir darbdaviai iš tiesų mąsto panašiai – jie pabrėžia, kokie gebėjimai reikalingi.

Bet būtent švietimo partneriai tikrai nesuvokia šios problemos.

Boryana Stancheva ir Eva Parvanova iš Bulgarijos ir Rumunijos tarpuniversitetinio Europos centro (BRIE) diskutavo apie šią problemą per savo praktinį seminarą. Jos norėtų parengti Europos bendrų darbui reikalingų gebėjimų sąrangą – FORCES (angl. European Framework of Reference for Common Employability Skills). Boryana Stancheva mano, kad tokia sąranga galėtų praversti visos Europos studentams:

Siekiami parengti projektą, kad būtų reglamentuojami darbui reikalingi gebėjimai. Kad jie nebebūtų tik kažkoks neaiškus aprašymas, kurį vis kitokį pateikia kiekvienas darbdavys, ir kad studentai žinotų, ko reikia siekti. Esame įsitikinusios, kad idealiu atveju sąranga turėtų būti įtraukta netgi į universitetines programas.

Kiti mano, kad gebėjimų problemos sprendimas turėtų būti bendras švietimo tikslas visoje ES. Tam pritaria ir socialistė EP narė iš Prancūzijos Catherine Trautmann:

EYMD žurnalistas besiklausantis diskusijų

Svarbu, kad teiktume prioritetą tam tikriems bendriems švietimo tikslams visoje Sąjungoje, remdamiesi tuo, ko reikia, kad žmonės gautų darbą.

Tačiau politikos formuotojų, taip pat jaunimo aktyvistų, nuomonės dėl to, kaip panaikinti gebėjimų neatitikimą, skiriasi, o skeptikai įspėja, kad nereikėtų dėti nepagrįstų vilčių į ES švietimo ir mokymo politiką. Europos politikos studijų centro (CEPS) tyrėjas Mikkel Barslund sako, kad galiomis švietimo politikos srityje netroškama dalytis su Briuseliu:

Manau, kad žmonės pervertina tai, ką ES šioje srityje gali nuveikti. Nemanau, kad valstybės narės norėtų drauge formuoti švietimo politiką.

Patirties įgijimo programos

Atsidūręs tokioje padėtyje, kai ES negali labai paveikti švietimo, o valstybės narės nenori keistis, jaunimas imasi veiksmų pats ir ieško sprendimų.

EYE vykusio interaktyvaus praktinio seminaro moderatore „Agros Youth Group“ iš Kipro nustatė tris pagrindines sritis, į kurias jaunimas gali įsitraukti ir taip padidinti savo galimybes

rasti darbą: Europos programos, savanorystė ir mokymasis visą gyvenimą.

Išsilavinimas gali labai daug, bet pabaigęs universitetą ne visada rasi darbą. Dabar visi studijuoja universitetuose, todėl konkurencija labai didelė. Todėl reikia ieškoti, kas iš tikrųjų tau labai patinka, o mes nepakankamai žinome, kaip to pasiekti, kaip gauti darbą, – teigia Alexis Orias iš Jungtinės Karalystės.

Daugelyje EYE praktinių seminarų ir idėjų laboratorijų pritarta principui „iš apačios į viršų“, pagal kurį jaunimas galėtų pareikšti savo nuomonę dėl švietimo ir darbo programų formos ir turinio. „Nationale Jeugdraad“ atstovas Sebastiaan Rood mano, kad problemą išspręsti galima tik dalyvaujant jaunimui:

Vienas iš svarbiausių dalykų yra ne tik kalbėti su jaunimu, bet ir įtraukti jį į švietimo įstaigų tarybas, nes šiuo metu jis negali daryti įtakos programų struktūrai.

Įtrauktis – svarbi ES programų dalis

Nors tikra tiesa, kad šie pasiūlymai galėtų užtikrinti sėkmę, būtina turėti mintyje, kad tokia politika ne vienu atveju taip pat gali prisidėti prie socialinių sluoksnių atotrūkio. Net jeigu savanorystė ir padeda asmenybei tobulėti ir plėsti pažinčių ratą, daug jaunų žmonių paprasčiausiai negali leisti sau tokių investicijų – skirti tiek laiko ir išteklių. Tas pats galioja ir Erasmus+ galimybėms, nes stipendija dažnai nepadengia visų studijų ar savanorystės užsienyje išlaidų, todėl dalyviai dažnai yra priklausomi nuo šeimos išteklių. Išsilavinimas visada yra susijęs su tam tikromis išlaidomis. Šiuo metu dėl didelio nedarbo ir apkarpytų algų daug šeimų neįstengia remti išsilavinimo siekiančių savo vaikų. OBESU darbo grupės iš Slovakijos narė Jana Sikorska nurodo, kad mokyklinių kelionių, projektų ir mokymosi

medžiagos išlaidos neretai gali siekti daugiau kaip 1 000 eurų per metus. Radka Pudilova pažymi:

Ypač svarbu pagalvoti apie tai, kaip galime užtikrinti, kad Europos Sąjungos siūlomos programos ir galimybės būtų kuo įtraukesnės; kitu atveju jaunimas, kad gautų darbą, turės tiesiog kliautis sėkme ir gerais ryšiais.

Vis didesnė visų profesinių sektorių skaitmenizacija kelia kitą su kompetencija susijusį klausimą: ką daryti su tais žmonėmis, kurie negali įgyti šių gebėjimų, kurie nespėja kartu su šiomis didesnio tempo ir sudėtingumo darbo sąlygomis? Europos Komisija spėjo, kad 2015 m. Europoje bus beveik milijonas neužimtų darbo vietų, nes darbdaviai neįstengia rasti darbuotojų, turinčių skaitmeninių technologijų gebėjimų. Pagal Skaitmeninės darbotvarkės rezultatų suvestinę skaitmeninių darbo vietų skaičius išauga daugiau kaip 100 000 per metus, o IT studijas baigusių ir IT gebėjimų turinčių darbuotojų skaičius taip sparčiai nedidėja. Pernelyg aukštos kvalifikacijos jaunas bedarbis – tik vienas šios problemos aspektas ir galbūt tai laikinas reiškinys, kuris bėgant laikui išnyks. Nesprendžiama galbūt daug didesnė problema – neaukštos kvalifikacijos, fizinį darbą dirbantys darbuotojai; jiems darbo rinka Europoje nebesiūlo jokių galimybių.

Socialinės nelygybės supratimo svarba

Per EYE įvairūs Europos Parlamento nariai labai daug pamokslavo apie ekstremistinių partijų keliamus pavojus ir apie tai, kaip svarbu balsuoti, bet pamiršo, kad didelė dalis tos grupės, į kurią jie kreipėsi, visai ne tie žmonės. Dalyvaujantys tokiuose renginiuose paprastai gerokai labiau domisi politika nei eilinis Europos Sąjungos pilietis. Daug dalyvių išreiškė

Jaunimo nedarbas

nerimą dėl savo beviltiškos padėties. Dalyvė iš Vengrijos, Mercedesz Oszlanczi, sako:

Net jeigu ir yra keli sprendimai, pavyzdžiui, Jaunimo garantijų iniciatyva ir universitetinės paslaugos studentams, aš tiesiog nematau išeities. Nepaisant to, EYE dalyviai yra tie, kuriems visgi pasisekė.

Nors Europos Sąjunga siūlo kelias programas studentams, jauniems darbuotojams ir verslininkams, svarbu nepamiršti tų žmonių, kuriuos besitęsiant ekonominei krizei labiau traukia paprasti ekstremistinių partijų siūlomi šūkliai. Todėl kovojant su jaunimo nedarbu reikės geriau suprasti didėjančią socialinę nelygybę ES valstybėse narėse ir tarp jų, o ne skirti dėmesį tam, kokių gebėjimų trūksta konkreitiems asmenims.

Nors nedarbas daugiausia didėjo dėl 2008 m. recesijos, jis nenustojo augęs net ir tada, kai ekonominė sumaištis aprimo. Norint ne tik surasti sprendimus, bet ir užkirsti kelią jaunimo nedarbui ateityje, reikia geriau suprasti problemą.

Agnė Pakšytė iš Lietuvos mano, kad didžiausia problema yra vyriausybių, švietimo sistemų, darbdavių ir jaunimo bendradarbiavimo stoka.

Didžiulis atotrūkis tarp švietimo subjekto ir darbdavių lemia turimų gebėjimų ir gebėjimų, kuriuos turėti reikalauja darbdaviai, neatitikimą. Mokyklos ir universitetai suteikia studentams akademinį žinių ir neduoda praktinės patirties. Siūlau sukurti lengvai prieinamą ir suprantamą išsamią informacinę sistemą, kuri suteiktų jauniems žmonėms visą reikalingą informaciją apie karjeros galimybes, darbo prognozes, darbo rinkos paklausą, darbdavių pasitenkinimo įvairių programų absolventais reitingus, – teigia ji.

Europos profesionalių cirko mokyklų federacijos (FEDEC) atstovų cirko pasirodymas

Idėjų dėžutė „Jaunimo nedarbas“.

Idėjų, kurias iškelė ir aptarė jaunimas EYE metu, pavyzdžiai

Naujasis Maršalo planas Europai.

Reikalingas atkūrimo planas, pagal kurį bent 2 proc. ES BVP būtų skiriama jaunimui remti ir naujoms darbo vietoms kurti.

Viešosios investicijos.

Reikia teikti ES paramą žaliosios ekonomikos srities moksliniams tyrimams ir darbo vietų kūrimui.

Studijų stipendijos.

Reikia suteikti galimybę visiems gauti nemokamą ir kokybišką formalų ir neformalų išsilavinimą; reikia teikti visapusiškas studijų stipendijas, ypač vaikams iš nepasiturinčių šeimų.

Minimalios pajamos.

Reikia suteikti besąlygines bazines pajamas nuo gimimo iki mirties. Reikia įvesti palyginamą minimalų darbo užmokestį visose ES šalyse.

Judumas.

Reikia didinti jaunosios kartos judumą – plėsti ir gerinti kalbų mokymą, įvesti privalomus mainų metus kiekvienam aukštojoje mokykloje besimokančiam europiečiui, visapusiškai finansuoti studentų mainus, gerinti diplomų ir pažymėjimų pripažinimą ir skatinti mainus tarp įmonių visoje Europos Sąjungoje, kad jauni europiečiai įgytų tarpkultūrinių ir kalbinių gebėjimų, kurių jiems reikia norint konkuruoti globalizuotoje ekonomikoje.

Švietimo sistemos.

Reikia suderinti švietimo programas visoje Europoje, parengti bendrus švietimo tikslus visoje ES ir įdiegti dviejopo švietimo sistemas visoje Europoje, siekiant sukurti veiksmingesnes švietimo ir darbo rinkų sąsajas.

Stažuočių duomenų bazė.

Reikalinga centrinė Europos stažuočių duomenų bazė (su atsiliepimų ir reitingavimo funkcija, siekiant informuoti apie stažuočių galimybes ir palyginti jų kokybę).

Finansinės paskatos.

Reikalingas finansinis atlygis įmonėms, kurios įdarbina jaunesnius nei 25 m. asmenis, mažesni mokesčiai mažoms ir vidutinėms įmonėms.

Lygybė.

Reikia taikyti sankcijas už darbdavių vykdomą bet kokios formos diskriminaciją (dėl rasės, lyties, amžiaus ir pan.).

Viešosios investicijos.

Reikalinga didesnė parama jaunesiems verslininkams ir naujiems kooperatyvams, pvz., mažesni mokesčiai arba strateginės konsultacijos.

Kokybiškos darbo vietos visiems.

– Europos jaunimo forumo komentaras

2014 m. vasario mėn. ES darbo neturėjo apie 5,4 milijono jaunesnių nei 25 m. asmenų – t. y. 22,9 proc. jaunų žmonių¹. Jaunimo nedarbo krizė turi didelį poveikį jaunimui ir visuomenei, kurioje jie gyvena. Jauni žmonės patiria vis didesnę skurdą ir socialinę atskirtį; vis didesnė tikimybė, kad jų darbo vietos bus nekokybiškos ir be garantijų. Europoje laikinas darbo sutartis turi 42 proc. jaunų darbuotojų, o suaugusių darbuotojų – 11 proc.² Be to, jaunimas dažnai kenčia nuo išankstinių nusistatymų ir diskriminacijos darbo rinkoje. Kai kuriose ES valstybėse narės jaunimas neturi tokių pačių teisių į minimalų darbo užmokestį ir socialinę apsaugą, kokias turi vyresni gyventojai.

Atsakas į jaunimo nedarbo krizę neturėtų būti grindžiamas principu „tikis bet koks darbas“. Teisė į padorų darbą ir apsaugą nuo nedarbo yra pagrindinė žmogaus teisė. Galimybė susirasti kokybišką darbą jauniems žmonėms yra būtina, kad jie galėtų būti visateisiais visuomenės nariais ir užsitikrinti savo savarankiškumą.

Jaunimo nedarbas EYE

Jaunimo nedarbas neabejotinai buvo labiausiai diskutuojama problema EYE. Realybė, su kuria susiduria į darbo rinką žengiantis jaunimas, nepavydėtina. EYE jauni žmonės pateikė daug įvairių idėjų, kaip rasti išeitį iš jaunimo nedarbo krizės. Pateikta įvairių pasiūlymų, pradedant „Naujuoju Maršalo planu Europai“, kad būtų sukurta šeši milijonai darbo vietų jaunimui, baigiant oficialiu neformaliojo išsilavinimo pripažinimu ir garantuota verslininkų socialine

apsauga. Pabrėžta, kad būdas didinti judumą taip pat yra skaitmeninės priemonės, kaip ir prieinama vaikų priežiūra, siekiant užtikrinti vienodas galimybes visiems.

Europos jaunimo forumas ir jaunimo nedarbas

Europos jaunimo forumas pasisako už ES veiksmus toliau nurodytose srityse, siekiant pakeisti jaunimo nedarbo tendenciją.

• Investicijos į darbo vietų kūrimą

Europos jaunimo forumas pritaria idėjoms, kurios pakeistų griežto taupymo tendenciją į Europos ir nacionalinio lygmens priemones, skatinančias daug darbo vietų sukurti augimą, pagrįstas socialiniais ir aplinkosauginiais standartais. Pastaruoju metu taikytos griežto taupymo priemonės ne tik nepadėjo išspręsti jaunimo nedarbo problemos, bet, kaip parodė tyrimai, iš tikrųjų pablogino padėtį ir visos kartos ateitį pastatė į pavojų.

• Kokybiškos darbo vietos

Jaunimas Europoje turi teisę į kokybišką ir stabilų užimtumą. Kokybiška darbo vieta reiškia teisę į socialinę apsaugą, darbo apsaugą, nediskriminacinį minimalų darbo užmokestį ir geras bei saugias darbo sąlygas. Pirmas žingsnis siekiant kokybiškų darbo vietų galėtų būti kokybiškos stažuotės; šiuo aspektu valstybės narės nuvilia jaunimą, nes susitarta dėl nepakankamos rekomendacijos ir palikta galimybių piktnaudžiauti stažuotčių sistema.

• Jaunimo garantijų iniciatyva

Jaunimo forumas pripažįsta, kad Jaunimo garantijų iniciatyva gali suteikti svarbią galimybę jaunimo organizacijoms, socialiniams partneriams, pilietinės visuomenės organizacijoms ir Europos, nacionalinės ir regioninės politikos formuotojams parengti išsamią strategiją, kaip įveikti jaunimo nedarbą. Vis dėlto, kad ji būtų visapusiškai įgyvendinta, reikia didelių investicijų ir numatytų 6 milijardų eurų nepakaks³.

• Jaunimo verslumas

Jaunimo forumas yra įsitikinęs, kad jaunimas nusipelno galimybės daryti teigiamą įtaką visuomenei ir susikurti sau stabilią ateitį užsiimdamas verslu. Vis dėlto jaunimas dažnai atsiduria nepalankioje padėtyje ir negali sau leisti mažai apmokamų ir nepastovių darbo valandų, su kuriomis susiję pradiniai mikroįmonės steigimo etapai. Jauniems verslininkams turi būti prieinami išteklių ir parama.

• Neformaliojo švietimo pripažinimas

Jaunimo forumo nuomone, neformalusis švietimas atlieka be galo svarbų vaidmenį jaunimui besirengiant darbo rinkai. Dalyvavimas jaunimo organizacijų veikloje ypač vertingas vystant socialinį kapitalą ir kuriant naujas profesinio rengimo perspektyvas, ypač NEET jaunimui (nesimokančiam, nedirbančiam ir mokymuose nedalyvaujančiam jaunimui), nebaigusiems mokyklos ir jauniems

migrantams⁴. Patirtis jaunimo organizacijose ir per neformalųjį švietimą įgyti gebėjimai turi būti labiau pripažįstami darbdavių ir formaliojo švietimo subjektų.

¹ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/3-01042014-AP/EN/3-01042014-AP-EN.PDF

² Europos profesinių sąjungų institutas. Benchmarking Working Europe 2012. EPSI, Briuselis

³ TDO (2012), Eurozone job crisis: Trends and Policy responses, Tarptautinis darbo studijų institutas, Ženeva

⁴ Jaunimo forumo užsakytas neformaliojo ugdymo jaunimo organizacijose poveikio jaunimo galimybės įsidarbinti tyrimas: http://issuu.com/yomag/docs/reportnife_print

Foto sesija iš EYE socialinės žiniasklaidos laboratorijos

Skaitmeninė revoliucija. Interneto ateitis

XXI amžiuje mūsų gyvenimą daug labiau nei anksčiau persmelkia skaitmeninės technologijos – jos sutinkamos kiekviename žingsnyje; asmeniniame lygmenyje jos veikia studijas, profesinę veiklą ir laisvalaikį, bet taip pat turi poveikį valstybėms, tarptautinėms organizacijoms ir institucijoms. Šios technologijos yra taip paveikusios mūsų mintis, gyvenimo būdą ir kultūrą, kad kyla klausimas, koks mūsų ryšys su jomis.

Ar technologijos mus valdo? Ar kiti mus valdo pasinaudodami technologijomis, kuriomis mes naudojames? Kas atsitinka su duomenimis, kuriuos mūsų įtaisai surenka apie mus? Paprastai tikimasi, kad naujosios technologijos visai pakeis mūsų gyvenimą – taip atsitiko su medicina, transportu ir komunikacijomis XX a. Komunikacijų srityje raštas, žinoma, egzistuoja jau tūkstantmečius, bet tokių inovacijų kaip socialiniai tinklai patrauklumas ir tai, kaip greitai jos apvertė žmonių gyvenimą, sukėlė tikrą revoliuciją.

Kaip plačiai apėmė visuomenę ši skaitmeninė revoliucija? Jei žvelgtume iš teigiamos perspektyvos, ar ji galėtų įgyvendinti žymiuosius 1789 m. prancūzų revoliucijos idealus? Libertė, egalitė, fraternitė – laisvė, lygybė ir brolybė?

Libertė (laisvė)

Asmuo versus sistema, technologija versus turinys – šios diskusijos vyksta tiek internete, tiek neinternetinėje aplinkoje, nes internetas nebėra pasyvi erdvė. Šiandien naudotojai, tiek kaip vartotojai, tiek kaip kūrėjai, skleidžia informaciją pasaulinei auditorijai. Internetas

siūlo nesuskaičiuojamas demokratines komunikacijos galimybes – komunikaciją apibūdina ne fizinės sienos, bet bendri interesai. Šiai laisvei iššūkį kelia subjektai, kurie siekia pasinaudoti informacija, apie naudotojus surinkta iš socialinių tinklų platformų, e. pašto paskyrų ir asmeninių tinklaraščių.

Oksfordo žodyne pateikiama daug žodžio „laisvė“ apibrėžčių: tai galimybė ar teisė veikti, kalbėti ar galvoti taip, kaip asmuo nori, ir asmens būsena, kai jis nėra ribojamas ir gali laisvai judėti. Turint tai mintyje, per EYE, kalbant apie asmens skaitmeninę laisvę tiek internete, tiek neinternetinėje erdvėje, iškilo toliau nurodytos temos.

Valdančiųjų stebėjimas

Internetas neabejotinai atvėrė galimybes nepriklausomai pilietinei žurnalistikai – tai tam tikros rūšies žurnalistika, kuria užsiima dažnai eiliniai pilietinės visuomenės nariai. Neretai minimas pavyzdys yra socialinių tinklų panaudojimas per 2010 m. arabų pavasarį: socialinių tinklų platformų reikšmė platinant naujienas ir priverčiant išgirsti žmonių nuomonę įrodyta keliose šalyse. Todėl socialiniai tinklai dažnai laikomi galimybe

Skaitmeninė revoliucija

įgyvendinti žodžio laisvę nedemokratinėse šalyse, taigi, yra bendrai remiami demokratiški visuomenių.

NSA ir duomenų apsauga

Karščiausios diskusijos dėl interneto naudotojų asmeninės laisvės prasidėjo praėjusiais metais, informatoriui Edward Snowden sukėlus NSA sekimo skandalą. Nuo to laiko duomenų apsaugos klausimu plačiai diskutuojama įvairiais lygmenimis. Europos Komisijai pateikti keli pasiūlymai mėginant inicijuoti duomenų apsaugos reformą iki 2014 m. pabaigos; juose reikalaujama užtikrinti piliečių teisę ištrinti savo duomenis ir padidinti prieigą prie jų.

NSA skandalas iškilo kaip politiškai opus klausimas. Nors kai kurie Europos lyderiai siekė tvirtu ir vieningo politinio atsako Jungtinėms Valstijoms, nacionalinio ir tarptautinio lygmens įvykiai rodo gana skirtingas tendencijas. Pavyzdžiui, nepaisant ES retorikos (joje dažniausiai palaikomos ES piliečių teisės į privatumą), Prancūzija, Vokietija, Jungtinė Karalystė ir kelios kitos Europos šalys pačios vykdo masinio sekimo programas.

2014 m. kovo 12 d. EP balsavo dėl Europos Komisijos pasiūlymo dėl duomenų apsaugos reglamento: 621 narys balsavo už ir 10 prieš. Vis dėlto svarbus klausimas „Kaip išsaugosime privatumą, tuo pačiu metu leisdami valdžios institucijoms atlikti savo funkcijas?“ lieka neatsakytas. Sekimo kameros ir stebėjimas gali padėti kovojant su terorizmu ir stambiu nusikalstamumu, kaip rodo neseni išpuoliai Bostone, tačiau iš JK atlikto tyrimo matyti, kad tokios kameros turi mažai poveikio bendram nusikalstamumo rodikliui.

Per EYE ši tema išsamiai aptarta sekcijos diskusijoje „Eagle Eye - Big Data Under Control?“. Svarbiausia diskusijos išvada – didelės apimties

Während einer Sitzung das Wort ergreifen

duomenys yra tam tikros naujos rūšies pinigai, kuriuos žmonės naudoja, kad susimokėtų už paslaugas; žmonės naudojami e. pašto arba socialinių tinklų paslauga nemokamai, bet mainais atiduoda savo asmens duomenis. Švedijos naujienų agentūros TT tarptautinių naujienų reporteris ir vienas iš sekcijos pranešėjų Carl Fridh Kleberg teigia:

Jūs nemokate už tam tikrus dalykus internete, nes esate ne klientas – jūs esate produktas.

EYE dalyviai išsakė tvirtą nuomonę apie duomenų apsaugos svarbą. Vaidmenų žaidimo „Skaitmeninė dvikova“, per kurį buvo imituojamas Parlamento plenarinis posėdis, dalyviai ne kartą įvardijo, kad duomenų apsauga yra viena svarbiausių ES piliečių teisių.

Duomenų apsauga yra labai svarbi; ji ir žmogaus teisė į privatumą yra būtina piliečių saugumo sąlyga. Geresnė duomenų apsauga padidins piliečių pasitikėjimą skaitmenine rinka, taigi, bus paskatinta mūsų ekonomika, – aiškina imitacijoje Liberalų ir demokratų aljanso už Europą sąjungos atstovė vaidmenį atlikusi dalyvė Constance.

Technologija versus turinys

Idėjų laboratorijoje „Brave New World“ įvairialypė studentų grupė dalijosi savo nuomonėmis skaitmeninės revoliucijos klausimu. Išsakyta daug kritikos tarptautinėms

organizacijoms už tai, kad jos nesilaiko nedviprasmiškos privatumo politikos.

Pasak studentų, skaitmeninę revoliuciją reikėtų apibrėžti žvelgiant tiek iš mūsų dabartinės padėties, tiek iš galimų tolesnės plėtros pasekmių ateičiai perspektyvų. Pavyzdžiui, Twitter naudotojai neturėtų labiausiai rūpėti tai, kokia sparta jo žinutės gali keliauti mūsų globalizuotoje visuomenėje – vietoj to jam reikėtų susirūpinti Twitter panaudojimu politinėms diskusijoms ir tuo, kaip ateityje dėl to pasikeis sąvokos „diskusija“ supratimas. Kita karta nesies diskusijų su trijų valandų pokalbiu. Taigi, ar turėtume inovacijų kūrėjus laikyti atsakingais už „tinkamą“ ir „netinkamą“ jų prietaikų panaudojimą? Jų technologijos neateina su instrukcija, ir tai gerai; žodžio laisvės apsauga išlieka nepaprastai svarbi demokratinei visuomenei.

Pažangiųjų miestų kūrimas

Vienas iš laisvės aspektų yra pažangiųjų miestų koncepcija. Su ja susipažinę tik labai nedaugelis. Terminas „pažangusis miestas“ vartojamas norint apibūdinti viešųjų paslaugų susiejimą, siekiant didinti efektyvumą ir stiprinti ekonomiką. Iš tiesų, šis klausimas susijęs su visais miesto gyventojais – per transportą, administraciją, vandens ir elektros vartojimą ir daug daugiau. Žingsnis po žingsnio miestai

tampa pažangiais miestais ir to siekdami naudoja skaitmenines technologijas. Europos Parlamento Žaliųjų frakcijos / Europos laisvojo aljanso narė Ska Keller teigia:

Pažangieji miestai nėra pavojingi; priešingai, jie atveria daug naujų galimybių ir progų. Čia svarbiau užtikrinti duomenų apsaugą ten, kur reikia.

Pažangiųjų miestų kūrimo procesas atrodo patrauklus ir atitinkantis mūsų modernią visuomenę, bet, be abejo, tokią plėtrą reikia kontroliuoti, nes jai būdingas duomenų praradimo ir vagystės pavojus.

Egalitė (lygybė)

Skaitmeninė revoliucija taip pat sudaro progą užtikrinti didesnę lygybę galimybių ir komunikacijos srityse. Nemokamos skaitmeninės platformos gali palengvinti demokratinį dalyvavimą ir paskatinti piliečius išsakyti savo nuomones įvairiais klausimais. Vienas iš galimų sprendimų – elektroninių balsavimo sistemų įdiegimas.

Kartais žmonės tingi eiti į balsavimo punktą arba jie tiesiog dirba visą dieną ir negali balsuoti, net jei ir norėtų. Šiandien daug dalykų įmanoma padaryti saugioje internetinėje erdvėje, pvz., atlikti bankines operacijas, todėl Europos šalys turėtų suteikti galimybę balsuoti internetu arba išmaniaisiais telefonais, netgi jeigu žmogus yra kitoje šalyje, – per uždarymo ceremoniją teigė Jean-François Gerard iš ARTE.

Visgi, kad tai įvyktų, reikia išspręsti lygiateisės prieigos ir švietimo klausimus. Be to, duomenų rinkimo klausimas susijęs ne tik su laisvės problema, bet ir su lygiomis teisėmis.

Junge Abgeordnete diskutieren mit Teilnehmern die "Smart Cities" ihrer Träume

Skaitmeninio raštingumo atotrūkis

Šiandien švietimo subjektams ir vyriausybėms tenkantis iššūkis – didėjantis skaitmeninio raštingumo atotrūkis, nes tam tikrų kartų ar socialinių grupių žmonės nemokomi naršyti tinkle ir naudotis skaitmeninėmis sistemomis. Europos Parlamento Komunikacijos generalinio direktorato Ryšių su piliečiais direktorato vadovas Stephen Clark įžvelgia aiškų kartų susiskaidymą tarp žmonių, kurie išauga be technologijų, tačiau greitai pastebi, kad šis kultūrinis skirtumas nebūtinai reiškia, jog tokie žmonės negeba išmokti ir prisitaikyti.

Su skaitmeniniu raštingumu glaudžiai susijusi mintis, kad interneto prieiga yra žmogaus teisė; jos šalininkai argumentuoja, kad ji būtina norint, jog žmonės naudotųsi žodžio laisve. 2010 m. pirmoji šalis pasaulyje – Suomija – įteisino plačiajuosčio ryšio prieigą kaip įstatymu įtvirtintą kiekvieno piliečio teisę.

Švietimas: ar ateitis internete?

Kaip ir daug kitų viešųjų institucijų funkcijų, švietimas vis labiau persikelia į interneto pasaulį. Internetinių, atviros prieigos kursų idėja leidžia studentams iš viso pasaulio priimti sprendimus dėl kursų ir jų laiko, lanksčiai įsivertinti turinio

Dalyviai, išbandantys, kaip technologija ir sportas dera „iDance Machine“

aktualumą ir pakartotinai gauti nemokamos medžiagos.

Atvirosios prieigos švietimo išteklių ir masiniai atvirieji kursai internetu neseniai iškelti kaip nauja tendencija, kuri padarys išsilavinimą labiau prieinamą visiems. EYE dalyviai susirinko padiskutuoti apie tokių kursų teikiamas galimybes. Nors studentų aukštojo mokslo įstaigose skaičius pasiekė 200 milijonų ir prognozuojama, kad 2030 m. Europoje jis pasieks 400 milijonų, tolesnio tobulėjimo galimybių kūrimas yra siektinas tikslas ateinančiais metais.

Daugumai dalyvių pirmiausia rūpėjo tai, ar atviroji prieiga prie aukštojo mokslo studijų kursų galėtų pagerinti jų darbo perspektyvas ir ar tokie kursai galėtų suteikti kokybišką išsilavinimą. Diskusijos išvadose į šiuos rūpimus klausimus iki galo neatsakyta, tačiau dalyviai nurodė, kad pirmieji svarbiausi iššūkiai Europoje plėtojant atvirojo kursus internetu yra skaitmeninio raštingumo stoka, įrangos trūkumai ir IRT pakraipa valstybių narių švietimo sistemose.

Ar renkant asmens duomenis kovojama su nusikalstamumu?

Kibernetinis nusikalstamumas, be abejo, pakeitė įstatymus, ir ne tik valstybių lygiu, bet ir Europos mastu. Taigi, nieko stebėtina, kad labai domimasi probleminėmis bylomis, kurios buvo nagrinėjamos Europos Žmogaus Teisių Teisme ir Europos Sąjungos Teisingumo Teisme. Kalbant paprastais žodžiais, kiekvieną kartą, kai policija renka ir naudoja piliečių duomenis, susiduriame su konfliktu tarp teisės į asmens privatumą ir visuomenės saugumo reikmių.

Kai kas gali ginčytis, kad jeigu neturime ko slėpti, tai neturime ir ko bijoti. Bet ar mums reikia, kad visi galėtų prieiti prie mūsų asmens

Šiandien mes linkstame prie edukacinių vaizdo žaidimų, kurie verstų judėti, galvoti ir vengti konfliktų, programavimo. Programuojame vaizdo žaidimus, kurie yra ne tik pramoga, bet ir gali sukelti perversmą švietime ir teigiamai paveikti visuomenę, – mano jis.

Tikras politikų ir piliečių dialogas?

Ar skaitmeniniai sprendimai iš tikrųjų galėtų suburti įvairias žmonių grupes ir taip palengvinti visuomeninę sanglaudą? Daugeliui ES piliečių Sąjunga yra kažkas abstraktaus ir tolimo ir jie nemato jos poveikio kasdieniame savo gyvenime.

Dabartinių skaitmeninių platformų esmė – informacijos teikimas, o nepokalbis. „GovFaces“ naudojami socialinių tinklų galimybės, kad suartintų piliečius su politikais. Politikai turi Facebook ir Twitter puslapius, juose kalba, įdeda nuotraukas, bet nebendruoja. O „GovFaces“ jie negali tik pateikti informacijos, galima tik bendrauti, – teigia „GovFaces.com“ generalinis administracijos direktorius Connor Sattely.

Jame politikas turi profilį, o piliečiai gali pateikti klausimus, idėjas ar pasiūlymus. Dėl jų galima balsuoti – už arba prieš. Politikas gali atsakyti į klausimus raštu arba vaizdo įrašė. Šiuo metu, siekdami bendrauti su piliečiais, platforma naudojami 45 politikai.

Sparčiai besikeičiančioje globalizuotoje bendruomenėje, kurioje visi užversti duomenimis, kurioje informacija apskrieja aplink visą pasaulį per sekundę, o žmonės iš skirtingų žemynų gali susisiekti vienas su kitu vos spustelėję pelės klavišą, galimas interneto poveikis mūsų pasaulio ateičiai yra svarbiausias Europos Sąjungos darbotvarkės klausimas.

Esu įsitikinęs, kad virtualiose erdvėse jaunieji europiečiai gali perduoti savo idėjas laisvai ir nepriklausomai nuo to, kur jie gyvena, – sako Benedicte King iš „Ludwigsbourg Initiative“.

Pasak jos, vis galingesnė internetinė komunikacijos sistema galėtų nutiesti tiltus tarp skirtingų kultūrų, idėjų ir žmonių visoje Europoje ir galėtų pradėti formuoti Europos ateitį bendradarbiaujant su jaunimu, kuris po kelerių metų bus už tai atsakingas.

Idėjų dėžutė „Skaitmeninė revoliucija“.

Idėjų, kurias iškelė ir aptarė jaunimas EYE metu, pavyzdžiai

Skaitmeninės teisės.

Interneto naudotojų teisės turėtų būti visuotinės ir vienodos, o vienoda informacija ir teisė į privatumą bei duomenų apsaugą turėtų būti žmogaus teisė.

Betinklės zonos.

Reikia sukurti betinklas zonas, kad būtų galima atsikvėpti nuo IT technologijų.

Skaitmeninis išsilavinimas.

Reikia mokyklose ugdyti skaitmeninius gebėjimus ir suteikti žinių apie skaitmenines teises bei duomenų privatumą, kad būtų ugdoma visapusiškų skaitmeninių žinių karta.

Investicijos.

Reikia daugiau investuoti į naujas Europos skaitmenines technologijas ir teikti ES finansavimą NVO, kurios vykdo veiklą duomenų apsaugos gerinimo srityje.

Skaitmeninė konstitucija.

Skaitmeninei atečiai reikia Europos konvencijos – piliečiai ir visų visuomenės sričių atstovai iš visų ES šalių turėtų susiburti ir sukurti skaitmeninę konstituciją. Šioje konstitucijoje turėtų būti nustatytos užtikrinamos teisės, kurias asmuo turėtų turėti skaitmeninės komunikacijos srityje, t. y. teisė į prieigą, teisė užsiimti verslu, taip pat teisė į privatumą ir duomenų apsaugą. Be to, joje turi būti nustatyti tikrai europietiškos IT infrastruktūros principai.

Techninės inovacijos.

Reikia skatinti ES inovacijas ir bendradarbiavimą interneto saugumo ir debesijos srityje; reikia teikti paramą, kad būtų sukurtas piratavimo rizikos indikatorius ir Europos antivirusinė programa, kurią būtų galima įsigyti prieinama kaina arba gauti nemokamai.

Privatumas ir duomenų apsauga.

Reikia įsteigti Europos piliečių apsaugos agentūrą (angl. European Citizens Protection Agency, ECPA), kuri būtų atsakinga už ES piliečių teisių į apsaugą ir privatumo internete užtikrinimą. Europa turėtų būti skaitmeninės srities lyderė, turinti ekspertinių žinių, skirti daug dėmesio privatumo apsaugai ir saugumui ir nustatyti aukštesnius saugumo standartus programinės ir fizinės įrangos gamintojams.

Belaidis ryšys visiems.

Reikalingas nemokamas ir atviras belaidis ryšys ir internetas visur ir visiems.

Atviroji prieiga.

Reikalinga atvira prieiga prie žinių ir mokslinių publikacijų; turi būti skatinama atviroji programinė įranga ir nemokamas kultūros turinys (filmai, muzika, žaidimai).

Skaidrumas.

Reikia sukurti nepriklausomą ES tinklą siekiant didesnio skaidrumo.

Interneto ateities formavimas.

– Europos jaunimo forumo komentaras

Jauni ES piliečiai yra vieni iš aktyviausių ir labiausiai įgudusių interneto ir naujų tinklų naudotojų pasaulyje. Daugiau kaip 25 šalyse jaunimo interneto naudojimo rodiklis viršija 95 proc., o apie 63 proc. 16–24 m. amžiaus žmonių jau naudojami mobiliuoju internetu⁵. Jaunimas tapo pačia aktualiausia tiksline grupe interneto ir turinio paslaugų teikėjams ir viena iš aktyviausių grupių, teikiančių ir platinančių informaciją naujuosiuose tinkluose. Pagrindiniai rūpimi klausimai, kuriuos kelia jaunimas ir jaunimo organizacijos Europoje pastaruosius kelerius metus – patikimos ir sparčios prieigos prie interneto užtikrinimas, teisė į privatumą ir duomenų apsauga, žodžio laisvė ir piliečių dalyvavimas.

EYE suteikė galimybę aptarti vadinamąją skaitmeninę revoliuciją ir pasinaudoti proga inicijuoti sprendimų priėmimo procesus dėl interneto ateities jauniesiems ES piliečiams. Prie į Strasbūrą atvykusių 5 500 jaunų žmonių prisijungė tūkstančiai internetu besinaudojančių europiečių.

Skaitmeninis tiesioginis jaunimo renginys

Europos jaunimo renginys sumanytas kaip skaitmeninis ir suteikiantis galimybę tiesiogiai dalyvauti. Prieš renginį, per jį ir po jo dalyviai galėjo bendrauti ir teikti idėjas pasinaudodami skaitmeninėmis priemonėmis. Be to, Europos Parlamento ir Europos jaunimo forumo

paskyros socialiniuose tinkluose sudarė sąlygas tiesioginiam pokalbiui renginio metu, kad renginys būtų atviras visiems jauniems žmonėms, kurie negalėjo atvykti į Strasbūrą.

Per tris EYE dienas jaunimas turėjo galimybę keistis nuomonėmis apie skaitmeninę revoliuciją. Dalyviai diskutavo apie socialinių tinklų galią inicijuoti politinius procesus ir padidinti piliečių dalyvavimą, aptarė sudėtingus didelės apimties duomenų kaip modernių pinigų klausimus ir poveikį interneto naudotojų teisėms.

Europos jaunimo forumas ir skaitmeninė revoliucija

Itin sudėtingos ir nuolat kintančios skaitmeninės revoliucijos erdvės valdymas yra didžiulis iššūkis, tačiau Europos jaunimo forumas pasiryžęs nuolat kelti šį klausimą. Europos Sąjungai reikia užimti aktyvią išankstinę poziciją komunikacijų klausimu ir užtikrinti, kad jos piliečių teisės būtų apsaugotos ir kad politika išliktų aktuali ir nepasenusi. Jaunimo forumas ypač pabrėžia toliau nurodytus punktus.

• Žmogaus teisėmis grindžiamas požiūris

Naujos tinklų politikos parengimas ir interneto valdymas turi būti iš naudotojo perspektyvos vykdomas procesas, kuriame daugiausia dėmesio skiriama demokratinėms vertybėms, laisvei ir žmogaus teisėms, taip pat visiems suteikiamos vienodos tinklo galimybės.

• Visapusiška ir išsami perspektyva

Skaitmeninė revoliucija turėtų ne tik siekti, kad kiekvienas europietis įgytų skaitmeninių žinių, bet ir kurti novatoriškas ekosistemas imantis neatidėliotųjų problemų, su kuriomis susiduria jaunimas, ilgalaikių sprendimų. Patikimos Europos lygmens interneto politikos parengimas – pirmas žingsnis skatinant kurti priemones, kurios leistų jaunimui ir jaunimo organizacijoms drauge kurti prasmingus projektus.

• Jaunimo organizacijų įtraukimas

Jaunimas ir jo organizacijos labai susiję su jaunimo teisių internete ir neinternetinėje erdvėje gynimu, todėl jie turėtų būti pripažinti svarbia suinteresuotąja šalimi diskusijų dėl interneto reglamentavimo taisyklių ir naujų tinklų politikos procese. Jaunimo organizacijos vykstančiose diskusijose pateikia labai konkrečią ir svarbią jaunimo nuomonę.

• Skaitmeniniai neatidėliotųjų problemų, su kuriomis susiduria jaunimas, sprendimai

Skaitmeninės darbotvarkės Europos ir nacionalinio lygmenų prioritetus turėtų lemti kokybiškų darbo vietų, kokybiško išsilavinimo ir apskritai didesnio savarankiškumo ir įtraukties į visuomenę poreikis. Užimtumo srityje naujieji tinklai ir informacinės technologijos yra nepaprastai svarbūs skatinant inovacijas ir jaunimo verslumą. Švietimas taip pat pripažintas labai svarbiu veiksmu, susijusiu su

naujų tinklų ir interneto integracija į mūsų gyvenimą.

• Naujieji tinklai ir neformalusis švietimas

Vis dažniau švietimas pripažįstamas labai svarbiu veiksmu, susijusiu su naujų tinklų integracija į mūsų gyvenimą. Vis dėlto daug valstybinių mokyklų visoje Europoje prieigos prie interneto neturi arba ji nepakankama. Jaunimo forumas mano, kad būtinos reformos, susijusios su e. mokymusi, skaitmenine prieiga mokyklose, e. knygomis ir e. medžiaga, taip pat naujų tinklų įtraukimu į programas, siekiant užtikrinti, kad dabartinė ir būsimoji kartos būtų pasirengusios susidurti su visuomenės, kurioje gyvena, iššūkiais. Visų pirma, jaunimo skaitmeninių tinklų gebėjimus turėtų skatinti jaunimo organizacijos per neformalųjį švietimą.

⁵ 2013 m. skaitmeninės darbotvarkės rezultatų suvestinė <http://ec.europa.eu/digital-agenda/sites/digital-agenda/files/DAE%20SCOREBOARD%202013%20-%20%205WD%202013%202017%20FINAL.pdf>

Europos Sąjungos ateitis: Ar jaunoji karta gali ją padaryti geresnę?

Nuo pat jos sumanymo pradžios Europos Sąjunga nuolat vystosi. EYE dalyviai pakviesti dalyvauti diskusijose, sekcijose, vaidmenų žaidimuose ir daug kitų užsiėmimų, siekiant apsvarstyti, ko ateityje gali pasiekti ES.

Kai 1952 m. buvo sumanytas Europos projektas, Robert Schuman svajojo, kad ji galiausiai virs labai integruota Sąjunga; visgi tuo metu ir netgi dabar neįmanoma numatyti visų dėl to kilsiančių iššūkių. Idėjų patikros sesijoje, per kurią siekta didinti piliečių suvokimą apie reikalingą demokratijos ir efektyvumo pusiausvyrą, jaunieji idėjų generatoriai ir politikos formuotojai susibūrė, kad aptartų galimas reformas, susijusias su Europos integracija. Vienas iš svarbiausių darbotvarkės klausimų – kaip įtraukti jaunimą ir marginalizuotų grupių narius į Europos teisėkūrą.

Ar Europos politika tik išrinktiesiems?

Jaunoji dalyvė iš Lenkijos Monika Kalinowska atkreipia dėmesį į politikos profesionalizacijos klausimą ir plačiai paplitusią nuostatą, kad Europos politika yra, kaip ji įvardija, tik elitui:

Įspūdis, kad Europos politika tik elitui, yra gerokai labiau kontraversiškas nei koks nors skaidrumo trūkumas, kalbant apie Europos Vadovų Tarybą. Nors tam tikri politiniai veikėjai iškart viešai pritarė, bet kokiai rekomendacijai didinti ES politikos įtraukumą ir mažinti elitizmą, ji neatspindėtų visos politikos sudėtingumo.

Nors ketinta, kad idėjų generatoriai ir politikos formuotojai kalbėtųsi lygiomis teisėmis, Anna

Burek pastebi, kad politikos formuotojai nebuvo labai linkę kreipti dėmesio į tuos, kurie bandė siūlyti sprendimus.

– Idėjų generatorių pasiūlytos idėjos nelabai buvo svarstomos – dėl jų tiesiog balsuota už ar prieš, ir viskas, – teigia ji.

Soetkin Verhaegen iš Belgijos pritaria:

Turime suvokti, kad tie susitikimai dažniausiai skirti tik paplepėti ir tušties pažadams. Visgi tas faktas, kad jie vyksta, reiškia, kad žengiame teisingą linkmę.

Ringinio dalyvių pasiūlymuose siūlyta skatinti lyčių lygybę, vieningą Europą (tiek politikos, tiek ekonomikos požiūriu) ir jaunimo judumą. Daug dalyvių manė, kad bendri ekonominiai ir politiniai interesai yra vienas iš svarbiausių ES teikiamų privalumų.

Kam skirta Sąjunga?

Daugelyje užsiėmimų dalyviai minėjo kelias grėsmes Sąjungos egzistavimui: pačios didžiausios grėsmės – mažesnių šalių marginalizacija, nacionalizmo suklestėjimas ir euroskeptiškumas. Diskusijose apie ES silpnąsias vietas vyravo bendra nuomonė, kad labiau nei vienybės stinga pasididžiavimo Europa ir bendrų išorės veiksmy.

Labai svarbu, kad jaunimas pradėtų galvoti apie Europos Sąjungos silpnąsias vietas ir grėsmes jai, nes tuomet jis galės jas įveikti. Taip pat svarbu, kad jaunimas išgirstų ir suprastų tiek euroskeptikų, tiek eurooptimistų argumentus, – per vieną iš sesijų teigė Federico Guerrieri, Jaunųjų Europos federalistų (JEF) generalinis sekretorius.

Per greitų klausimų ir atsakymų sesiją kiekvienam diskusijų sekcijos nariui leista kalbėti dvi minutes. Aštuoni kalbėtojai iš įvairių sektorių, įskaitant Europos Parlamento narius, jaunimo aktyvistus ir žurnalistus, pasisakė įvairiomis temomis, be kita ko, dėl migracijos, rinkimų, moterų kvotų, švietimo ir jaunimo nedarbo. Viena iš diskusijos temų buvo jaunimo vaidmuo Europos Sąjungoje – ji įžiebė karštus debatus Europos Parlamento posėdžių salėje.

Kai sakoma, kad jaunimas yra ateitis, dažnai norima pasakyti, kad rytoj jis turės priimti sprendimus, – mano Emma Mustala iš Suomijos nacionalinės jaunimo tarybos.

JEF pirmininko pavaduotojas Europos reikalams Peter Oomsels iš Belgijos siūlo sudaryti naują centrinę vyriausybę eurozonos šalims:

Negalime valdyti 18 šalių valiutos, priimdami sprendimus už 28 šalis.

Spalvotas skruostas spalvotam savaitgaliui

Kai kuriomis temomis diskutuota su auditorija; auditorija turėjo galimybę užduoti klausimus ir balsuoti dėl idėjų generatorių pasiūlymų. Pasiūlymui gerinti žinias apie teisę į privatumą internete pritarė 83,7 proc. balsavusių, o štai pasiūlymas dėl lyčių kvotų sulaukė prieštarinių nuomonių – beveik pusė balsavusių jam pritarė, tačiau 35 proc. balsavo prieš ir 17 proc. susilaikė.

Jei gu gaučiau darbą, sukčiau galvą, ar jį gavau dėl to, kad tiesiog reikėjo laikyti kvotas, ar dėl savo kvalifikacijos, – taip apie moterų kvotų įvedimą užimtumo srityje atsiliepia M. Mehmood, sekcijos diskusijų dalyvė iš Danijos.

Švietimas darbotvarkėje

„Koks švietimas reikalingas Europai?“ – tokia tema vyko priešpietinė diskusija „YO!Globe“ gegužės 9 d. Ją galima perskaityti kaip tikrą klausimą arba kaip desperatišką retorinį klausimą, priklausomai nuo jūsų šalies, amžiaus ir ekonominių pažiūrų. 60 dalyvių auditorija, kurią daugiausia sudarė esami ar būsimi universiteto studentai, galėjo išreikšti savo pritarimą ar nepritarimą naudodamiesi popieriniais ženklais – ironiška, bet tie ženklai paimti iš interneto svetainės, kuri kelia didžiausią grėsmę studijoms ir labiausiai trukdo susikaupti – Facebook nykštukais (angl. like).

Per dviejų organizacijų, kurios atstovauja mokyklų ir universitetų studentams visoje Europoje, ESU ir OBESSU vestą renginį vėjas kartkartėmis taip smarkiai supurtydavo baltą „YO!Globe“ palapinę, kad visi dalyviai galėjo lengvai įsivaizduoti, ką reikėtų atsidurti golfo kamuoliuko viduje.

Pokalbis neišvengiamai sukosi apie pinigus ir klausimą, kas turėtų mokėti už švietimą.

Išsilavinimas nėra nemokamas, kažkas turi už jį sumokėti. Pavyzdžiui, jūsų tėvai moka už jūsų išsilavinimą mokėdami mokesčius, – teigia Federico Potocnik. Jis pritaria atidėto mokėjimo už studijas universitete principui. Išgirdęs šią jo pastabą vienas klausytojas iš auditorijos sušunka, kad toks žingsnis reikėtų progresinius mokesčius.

Kuo daugiau atsakomybės užkraunate valstybei, tuo mažiau jos tenka jums, ir tampate politikos įkaitais, – priduria Federico Potocnik.

Jaunųjų Europos socialistų generalinis sekretorius Thomas Maes išdėsto punktus, kuriuose pabrėžia, kokių pavojų kelia požiūris į švietimą kaip į darbo jėgos fabriką.

Švietimas turėtų būti kelias į savirealizaciją ir jo apmokestinimas tik užtikrintų, kad metų metais tęstųsi nelygybė, – mano jis.

Auditorijoje – miškas iškeltų nykštukų. Diskusijos, nors kartais techninės, dar labiau išryškina pagrindinį visos Europos studentų rūpestį: švietimas XXI amžiuje neišvengiamai persipynęs su baimėmis, kaip už jį susimokėti.

Lygybė

Svarbus EYE diskusijų klausimas buvo įtrauktis ir tai, kaip užtikrinti visiems vienodas teises ir apsaugą, nepriklausomai nuo lyties, seksualinės

orientacijos, etninės kilmės ar religijos. Alva Dahn iš Švedijos sako:

Manau, kad visas mūsų problemas dėl diskriminacijos galime išspręsti žmonių švietimu; diskriminuojama tik dėl to, kad neturima pakankamai žinių. Turime šviesti žmones, kad jie suprastų, ką imigrantas iš tiesų daro, kad žmonės nepakliūtų į propagandos tinklus – nemanytų, jog imigracija susijusi vien tik su tuo, kad prarandame ar gauname pinigus, nes tai gerokai sudėtingiau. Imigracija taip pat yra kultūros laimėjimai arba praradimai ir daugiausia – būtent laimėjimai.

Du jauni cirko artistai

Susisiekti per Atlantą

Vaizdo konferencijos „Kviečia Strasbūras“ (ją vedė Amerikos prekybos rūmų skyriaus Europos Sąjungai strategijos direktorius Andreas Galanakis) tikslas – nagrinėti ir aptarti ES ir Jungtinių Amerikos Valstijų santykius. Iš Europos dalyvavo EYE dalyviai, o JAV atstovavo Amerikos studentai. Kartu jie aptarė slapto sekimo klausimą atsižvelgdami į paviešintą informaciją apie NSA, svarstė, kokių priemonių reikėtų imtis siekiant panaikinti skurdą, suvienyti jėgas kovojant su terorizmu, ir kaip reaguoti į Rusijos grėsmę. Diskusijos dalyviai sutarė, kad NSA skandalas iš esmės yra žiniasklaidos išpūstas burbulas, tačiau skurdo panaikinimo klausimas sukėlė karštą diskusiją abiejose Atlanto pusėse. Galiausiai prieita prie išvados, kad siekiant sumažinti skurdą pasaulyje labai svarbu sutelkti ES ir JAV išteklius.

Įveikti euroskepticizmą

Atsižvelgiant į tai, kad didelėje Europos dalyje didėja jaunimo nedarbas (kai kuriuose regionuose jis siekia 60 proc.), baiminamasi, kad dėl to didėjantis jaunimo nusivylimas politine sistema ir euroskepticizmo plitimas gali labai pakenkti Europos integracijos ateičiai. Tačiau yra asmenų, aktyviai siekiančių įtraukti jaunimą į ES veiklą ir sustabdyti politinės apatijos bangą. Viena iš jų yra Alesandra Kluczka, „Y Vote 2014“ kampanijos koordinatore. Ji pabrėžia:

2009 m. Europos Parlamento rinkimuose jaunimo aktyvumas buvo tik 29 proc. Pagrindinė problema yra informacijos trūkumas – jie nesijaučia atstovaujami, nesijaučia suprasti. Tokie praktiniai seminarai, kaip šis, padeda skleisti informaciją jaunimui apie tai, kaip ES veikia, ir tai skatina juos tiesiogiai dalyvauti.

Jaunimas EP narių vietoje plenarinėje posėdžių salėje

Taip pat pastebėta, kad asmenys, pradėdantys balsuoti būdami jauni, balsuoja ir vyresniame amžiuje.

Vis dėlto Alesandra Kluczka ES ateitį vertina atsargiai optimistiškai:

Esama nacionalizmo, euroskepticizmo ir radikalių judėjimų grėsmių. Tačiau pažvelgusi į jaunimą tokiose valstybėse, kaip manoji, Lenkija, aš suprantu, kad būtent mūsų karta turi galimybių, kurių neturėjo mūsų tėvai. Mes gyvename sienų nevaržomoje Europoje, o taika tęsiasi ilgesnį laikotarpį nei bet kuriame kitame žemyne. Mums nereikėtų būti tokiems pesimistiškiems, Europa pasiekė daug.

Dirbti kartu siekiant išspręsti jaunimo nedarbo problemą

Turint omenyje dabartinę ekonominę ir visuomeninę krizę, piliečių bendradarbiavimo būtinybė yra didesnė nei kada nors anksčiau. Atsižvelgiant į tai, nevyriausybinių organizacijos, siekiančios ugdyti iniciatyvų jaunimo požiūrį, Europos visuomenėje atlieka

itin svarbų vaidmenį. Pavyzdžiui, organizacija „Youthnet Hellas“, kuriai 2013 m. buvo skirtas Europos piliečio apdovanojimas, ragina Graikijos jaunimą aktyviau ieškoti įsidarbinimo galimybių. Kadangi jaunimo nedarbo lygis artėja prie 60 proc. ribos, valstybei lieka dvi pasirinkimo galimybės: imtis veiksmų arba vegetuoti esamoje padėtyje. Šiuo aspektu savanoriški veiksmai atrodo kaip būdas, padėsiantis įveikti kliūtis, trukdančias aktyviai įsilieti į visuomenės gyvenimą. Savanoriškas darbas nebūtinai reiškia darbą be atlyginimo; tai greičiau sprendimas laikytis teigiamo požiūrio į visuomenę.

Manos Pavlakis, organizacijos „Youthnet Hellas“ narys, pažymėjo, kad jaunimas galėtų pagerinti savo padėtį, rinkdamasis vieną ar kelias iš trijų galimybių: studijas, darbą arba savanorišką veiklą. Siekdama prisidėti prie problemos sprendimo „Youthnet Hellas“ per pastaruosius penkerius metus aktyviai dalyvavo 172 projektuose. Manos Pavlakis teigia:

Svarbu, kad jaunimas suprastų, jog įsitraukęs į veiklą jis įgyja daug pasirinkimo galimybių. Visoje Europoje jaunimas turi bendrų poreikių, interesų ir rūpesčių.

Stalo žaidimai siekiant suprasti ES

EYE metu vienas iš pagrindinių žinių apie Europos Sąjungą ir jos valstybių narių įvairovę įgijimo būdų buvo stalo žaidimai. Jaapo Hoeksmos sukurtas žaidimas „Eurocracy“ padeda suprasti Lisabonos sutartį. Jaap mano:

ES yra tarsi demokratinė valstybė, sudaryta iš 28 mažesnių. Tai nauja forma, ji yra sudėtinga, todėl gali būti geriausiai paaiškinta žaidimo forma.

Hans Christian John, vienas iš glaudesniai bendradarbiavimui ir didesnei integracijai Europoje skatinti skirtos internetinės platformos „Move On Europe“ kūrėjų, vadovavo diskusijai „More Democracy Please!“. Šiame žaidime kiekvienas dalyvis turėjo sugalvoti žodį ar frazę, apibrėžiančią, ką jam reiškia Europa. Buvo paminėta įvairiausių žodžių: šeima, laisvė, galimybės, daugiakultūriškumas. Rašydamas šiuos žodžius Hans Christian John pastebėjo:

Niekas nežino, kas Europa yra. Ji chaotiška, bet puiki!

Remdamiesi pradine diskusija apie tai, ką reiškia ES, dalyviai toliau kalbėjo apie Sąjungos demokratinį pagrindą, teisėkūros procedūras

Dalyviai stebintys pasirodymą gėlių bare

Europos Sąjungos ateitis

ir Europos Sąjungos institucijų demokratinį teisėtumą. Dalyviai sutarė, kad reikėtų priimti pilietinių teisių konvenciją, taip pat pasiūlė kiekvienoje valstybėje narėje nacionaliniu lygmeniu aptarti Europos Sąjungos klausimus. Jie taip pat svarstė, ar tai, jog Komisija nėra tiesiogiai renkama, yra demokratijos trūkumas; pateiktas pasiūlymas, kad Parlamento nariai dar prieš rinkimus atvirai pasakytų, už kurį kandidatą į Parlamento pirmininkus jie ketina balsuoti. Praktiniam seminarui baigiantis Hans Christian John pažadėjo perduoti šias idėjas Parlamento nariams:

Mes turime perduoti savo idėjas būsimiesiems Parlamento nariams. Ką jie su jomis darys, aš nežinau.

Dalyvių klausimai

Idėjų dėžutė „Europos Sąjungos ateitis“.

Idėjų, kurias iškėlė ir aptarė jaunimas EYE metu, pavyzdžiai

Bendra ES balsavimo sistema.

Visose ES valstybėse turėtų būti vienoda balsavimo sistema. Turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti internetu. Parlamento nariai turėtų būti renkami pagal tarptautinius sąrašus (ypač pagrindiniai kandidatai).

Socialinė Europa.

Europa turėtų atlikti pagrindinį vaidmenį pasaulyje žmogaus teisių apsaugos ir užtikrinimo srityje, taip pat imtis aktyvaus vaidmens skatinant pažangią socialinę politiką. Viduje ES turėtų užtikrinti Europos Sąjungos piliečių lygybę ir jų gyvenimo kokybę – tai būtų galima padaryti nustatčius besąlygiškas bazines pajamas ir bendrąjį ar bent jau palyginamą minimalų atlyginimą.

Bendra pozicija.

Europos Sąjunga turėtų laikytis bendros pozicijos migracijos, ekonomikos ir užsienio politikos bei tarptautinių santykių klausimais. Reikėtų mažinti valstybių narių konkurenciją ir didinti solidarumą.

Investicijos

Reikia skirti daugiau pinigų tam, kad būtų informuojama apie Europos Sąjungos laimėjimus, tikslus ir atsakomybę.

Švietimas.

Politinis ir pilietinis švietimas turėtų būti vienas iš svarbiausių vidurinės mokyklos tikslų; kaip privaloma programos dalis turėtų būti įtraukta medžiaga apie Europos Sąjungos ir jos valstybių narių vertybes, istoriją, veikimą, prievoles ir įsipareigojimus. Pageidautina, kad mokymas būtų interaktyvus ir galėtų vykti internete – taip būtų sudarytos sąlygos bendrauti visos Europos mokiniam.

Europos tapatybė.

Reikia sukurti demokratinę Sąjungą stiprinant atstovaujimąjį, dalyvaujimąjį ir tiesioginę demokratiją. Reikia skatinti Europos jaunimo mainų programas siekiant gerinti tarpusavio supratimą ir ugdyti bendrą Europos tapatybę arba pasiūlyti vienų metų trukmės kelionių po Europą programą, pagal kurią visiems, kurie įgijo kvalifikacijos diplomą (baigė profesinę mokyklą ar įgijo kitą diplomą), būtų suteikta stipendija 12 mėnesių keliauti po Europą, jei asmuo sutiktų bent 7 iš jų 12 mėnesių skirti savanoriškam darbui. Bus sukurta savanoriško darbo galimybių duomenų bazė.

Skaidrumas.

Reikėtų taikyti griežtesnes taisykles lobistams, kad būtų galima sumažinti jų įtaką ir padidinti politinių sprendimų priėmimo proceso skaidrumą.

Judumas Europoje.

Jaunajai kartai turėtų būti pasiūlyta Europos studento transporto kortelė (tarptautinė geležinkelių transporto kortelė), ji apimtų nacionalines ir tarptautines judumo programas.

Teisė pasakyti nuomonę.

Politikoje reikia daugiau jaunų žmonių, kurie galėtų ginti jaunosios kartos interesus ir padėti įveikti iššūkius. Reikėtų padidinti jaunimo atstovavimą Europos Parlamente – nustatyti jaunų atstovų (iki 30 metų) kvotas. Reguliariai organizuoti renginius (tokius kaip EYE 2014), kuriuose jaunoji karta galėtų išsakyti savo nuomonę. Leisti balsuoti 16 ir 17 metų jaunuoliams visoje Europoje.

Jungtinės Europos Valstijos.

Europos Sąjunga turėtų pagaliau panaikinti nacionalines sienas ir tapti savarankiška valstybe. Piliečiai turėtų tiesiogiai rinkti centrinę Europos vyriausybę ir Europos prezidentą. Turėtų būti sukurta Europos pilietybė (pasas, bendrosios vertybės, žinios apie kitas valstybes, judumas ir pan.). Turėtų būti paskelbta Europos nacionalinė šventė, kuri visoje Europoje būtų švenčiama kiekvienais metais.

Stipresnė ir demokratiškesnė sąjunga.

– Europos jaunimo forumo komentaras

Europos jaunimo renginys parodė, kad Europos Sąjungos reikalai jaunimui rūpi. Tačiau jaunimas nori ne bet kokios Europos Sąjungos, o tokios, kuri atitiktų jų lūkesčius: pateiktų ir viziją, ir jos įgyvendinimo priemones.

Dėl dabartinės finansų ir pinigų krizės ES yra atsידūrusi itin svarbioje kryžkelėje. Krizės ir griežto taupymo pasekmes jaunimas jaučia jau šiandien – vis didėja jaunimo nedarbas, skurdas ir socialinė atskirtis. Be to, dėl dabartinės kartų dinamikos vienos kartos problemos perkeliama kitai. Tai matyti iš dabartinės krizės ir neišspręstų ekologinių problemų. Todėl svarbu jaunimo problemas įtraukti į pagrindinę ES darbotvarę ir pradėti svarstyti, kokią vietą jaunimas turėtų užimti visuomenėje, jei norime įveikti sunkumus, su kuriais Europos Sąjunga susiduria dabar ir susidurs ateinančiais metais.

Europos ateitis EYE

Jaunieji EYE dalyviai per įvairaus pobūdžio užsiėmimus diskutavo apie Europos ateitį. Jie pabrėžė, kad ES institucijos turi būti labiau prieinamos, skaidresnės ir artimesnės (jauniems) piliečiams, taip pat reikia skirti svarbesnį vaidmenį Europos Parlamentui. Jie pabrėžė žiniasklaidos, socialinių tinklų ir pilietinio švietimo vaidmenį siekiant geriau paaiškinti, ką ES daro, taip pat nurodė, kad reikia aktyviai didinti jaunimo nuomonės svarbą Europos Sąjungos sprendimų priėmimo procese. Vienas iš svarbiausių jaunųjų dalyvių iškeltų klausimų buvo kokybiškos darbo vietos,

atkreipiant dėmesį į tai, kad dabartinės griežto taupymo priemonės neigiamai veikia socialinę politiką, nes ketvirtadalis jaunų žmonių gyvena skurdo sąlygomis.

Europos jaunimo forumas ir Europos ateitis

Europos jaunimo forumas didžiuojasi diskusijų rezultatais, nes jaunimas per jas parodė susidomėjimą, pateikė savo viziją, tačiau taip pat parodė, kad supranta realią padėtį ir sugeba pasiūlyti konkrečių priemonių ES. Džiaugiamės, kad daugelis klausimų, kuriuos, vykdydami kampaniją „LoveYouthFuture“, prašėme įtraukti į kitos Europos Parlamento ir Europos Komisijos kadencijos darbotvarę, sulaukė deramo atgarsio Strasbūre.

Iš tikrųjų, esame įsitikinę, kad jei ES nori pagerinti jaunimo padėtį Europoje, jai reikia skubiai imtis veiksmų toliau nurodytose penkiose srityse:

• Demokratiškesnė Sąjunga

Europos Sąjunga turi stiprinti demokratiją, tiek plačiau panaudodama Europos piliečių iniciatyvą, tiek imdamasi veiksmų, kad būtų sudaryti tarptautiniai kandidatų į Europos Parlamentą sąrašai ir kad Europos Komisijos pirmininkas būtų renkamas tiesiogiai. Siekiant užtikrinti, kad jaunimas būtų išgirstas, taip pat labai svarbu, kad Europos nacionalinės partijos kiek galima daugiau jaunų žmonių įtrauktų į renkamų kandidatų sąrašus, o Europos Sąjungos valstybės narės suteiktų teisę

balsuoti Europos Parlamento ir nacionaliniuose rinkimuose nuo 16 metų.

• Tvarus naujas augimas

Krizės įveikimas, o plačiąja prasme ir Europos ateitis, priklauso nuo to, ar pavyks užtikrinti naują, socialiniu ir aplinkos požiūriais tvaresnį, augimą. Todėl verslumas ir ekologiška ekonomika yra labai svarbūs siekiant jaunimo autonomijos – ir kaip jaunų žmonių įsteigtos verslo įmonės, ir kaip jaunimo įdarbinimo vietos. Raginame ES kovoti su jaunimo nedarbu ir remti tvaresnę ekonomiką. ES turėtų raginti valstybes narės taikyti tvaresnius ekonomikos modelius. Ji taip pat turėtų užtikrinti, kad kuriamų darbo vietų kokybė atitiktų minimalius standartus. Visų pirma reikėtų sukurti minimalaus darbo užmokesčio sistemą ir nustatyti europinį stažuotojų statusą.

• Stipresnė Sąjunga

Norint, kad būtų patenkinti jaunimo lūkesčiai, pačiai Europos Sąjungai būtina padaryti pažangą. Valstybės narės vienos negali susidoroti su daugybe problemų, visų pirma ekonominės, fiskalinės, aplinkos apsaugos, socialinės ir užimtumo politikos srityse. ES turi visapusiškai išnaudoti turimą kompetenciją ir pasiekti naują, teisingesnę griežto taupymo priemonių ir socialinės politikos pusiausvirą. Taip pat tikimės, kad ES aiškiai pasinaudos SESV 165 straipsnio nuostata „skatinti jaunimą aktyviau dalyvauti Europos demokratiname gyvenime“ ir suteiks jauniems žmonėms

daugiau galimybių įgyvendinant Europos demokratiją.

• Naujos lėšos naujoms investicijoms

Europos Sąjungai taip pat reikės lėšų, kad ji galėtų vykdyti veiklą tokiose svarbiose srityse. Vadinasi, reikės naujų lėšų naujoms investicijoms. Europos Sąjungai turėtų būti suteikta galimybė gauti nuosavų išteklių nustačius tiesioginius poveikio aplinkai mokesčius ir Europos finansinių sandorių mokesť.

• Socialinė Europa

Europos Sąjunga nustatė žmogaus teisių gynimo standartus ir remiasi demokratijos ir teisinės valstybės vertybėmis, kad visos kartos įveiktų senus priešiškusumus ir gyventų taikiai. Tuo pat metu ji plėtoja Europos socialinį modelį, pagal kurį siekiama skatinti didelį užimtumą, tinkamos socialinės apsaugos užtikrinimą, kovoti su socialine atskirtimi, užtikrinti aukšto lygio švietimą, mokymą ir žmonių sveikatos apsaugą, kad piliečiai galėtų oriai gyventi. Labai svarbu, kad jaunoji karta pajustų šių teisinių nuostatų privalumus, todėl Europos Sąjunga privalo tvirtai ginti šias vertybes ir užtikrinti, kad socialinės reformos nebūtų vykdomos jaunimo sąskaita.

Dalyviai ir EYE savanoris dalyvaujantys diskusijose

Tvarumas: Ekologiškesnės Europos kūrimas

Tvarumas yra plati tema, apimanti daugelį klausimų – nuo to, kaip užtikrinti energijos išteklius ir rasti galimus peržvejojimo problemas sprendimo būdus, iki valstybės išlaidų, finansų rinkų kontrolės ir pasaulio prekybos. EYE dalyviai entuziastingai ėmėsi šios temos, dalyvavo diskusijose ir idėjų laboratorijose, taip pat sėmėsi įkvėpimo dalydamiesi gerąja praktika su bendraamžiais. Daugiausia dėmesio jie skyrė tam, kaip įtvirtinti tvarumo koncepciją ekonomikoje, aplinkos apsaugos politikoje ir visuomenėje – taip būtų sukurta geresnė Europa.

Europa – ekologiška ir tvari?

Per vieną iš seminarų apie 60 dalyvių iš įvairių šalių turėjo galimybę pareikšti savo nuomonę tvaresnės ir ekologiškesnės Europos klausimu. Philippe (18 metų, iš Šveicarijos) pareiškė, kad reikia ne kalbėti, o laikytis tvirtos pozicijos, o Imogen (iš Jungtinės Karalystės) pridūrė, kad ji norėtų tikėti, jog kaip jauna Europos Sąjungos pilietė ji gali daryti įtaką ES tvarumo politikai.

Seminaro pabaigoje dalyviai pateikė penkias Europos tvarumo vizijas. Jos apima „visuomenės be atliekų“ koncepciją (pagrindinis dėmesys skiriamas visiškai perdirbamų produktų kūrimui), naujus energijos gamybos būdus, didesnę dėmesį vietinei maisto gamybai ir tvarios transporto sistemos Europos lygmeniu sukūrimą. Dažniausiai buvo minimi šie aspektai: poreikis geriau suprasti aplinką ir tvarumą bei švietimas šiose srityse, priegios prie švaraus vandens problema ir tai, kad jai išspręsti reikia imtis bendrų veiksmų Europos, o ne nacionaliniu lygmeniu.

Teatras ir vaidmenų žaidimas tvarumo tema

EYE puikiai papildė Wolfgango Wiegardo, Vokietijos ekonomikos ekspertų tarybos pirmininko, politinė teatro pjesė „We've got a Crisis“. Trys aktoriai išradingai ir su humoru suvaidino spektaklį, kuriame buvo nagrinėjamos sudėtingos temos, pvz., neveiksmų nekilnojamojo turto paskolų konvertavimas, neigiamas kumuliacinių sistemų poveikis ir tolesnio euro egzistavimo klausimas. Apie 110 dalyvių buvo pakviesti į gyvos muzikos, filmų ir spontaniško dainavimo kartu spektaklį.

Per vaidmenų žaidimą, kuriame pagrindinis dėmesys skirtas Europos Sąjungos aplinkos, klimato ir tvarumo klausimams, EYE dalyviai buvo pakviesti atlikti Europos Parlamento narių vaidmenį. Jie buvo suskirstyti į septynias Europos Parlamento frakcijas ir turėjo svarstyti 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, remdamiesi galiojančiais teisės aktais. Hanan Kostet (dalyvė iš Belgijos) pareiškė, kad ES turėtų labiau skatinti ir finansiškai remti iniciatyvas, kurias vykdančioms ieškoma ekologiškų

sprendimų, o ne bausti tuos, kurių veikla netvari.

ES turi galių tai paveikti, t. y. pakeisti vartotojų mentalitetą, jei ji skatins mokslinius tyrimus ir plėtrą, kad būtų ieškoma ekologiškesnių sprendimų, ir planuos ilgam laikotarpiui. Reikia esminių pokyčių, priešingu atveju padėtis nepagerės, – teigė ji.

„Vienos dienos Parlamento nariai“ patvirtino tris plataus užmojo 2030 m. tikslus: 55 proc. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, atsinaujinančiųjų išteklių energija turi sudaryti 45 proc. sunaudojamos energijos, o bendras energijos suvartojimas turi sumažėti 40 proc. Kad būtų galima finansuoti šiuos pokyčius, nustatyta valstybių narių atsakomybė padengti papildomas išlaidas. Taip pat pasiūlyta reformuoti ES apyvartinių taršos leidimų sistemą, t. y. nustatyti mažiausią ir didžiausią anglies dioksido išlakų kainą. Dėl biokuro kilo karštos diskusijos. Galiausiai buvo balsuojama dėl paskatų nustatymo, pvz., tiems, kurie prisideda prie skurdo mažinimo besivystančiose šalyse. Be to, nutarta, kad skalūnų dujų gavybos leidimai turėtų būti išduodami Bendrijos lygmeniu.

Sąžininga prekyba

Simboliška, kad gegužės 10-ąją, Pasaulinę sąžiningos prekybos dieną, per Sąžiningos prekybos palaikymo biuro surengtas diskusijas buvo aptariamas sąžiningos prekybos ir ES santykis. Alexander Flores, Salvadore įsikūrusios sąžiningos prekybos sistemai priklausančių gamintojų organizacijos „Aprainores“ narys, įžanginėje kalboje pabrėžė sąžiningos prekybos svarbą besivystančių šalių visuomenėms; jis nurodė, kad teisingas užmokestis yra labai svarbus vystymuisi tiek socialiniu, tiek asmeniniu lygmeniu.

Jūs taip pat suteikiate tų šeimų vaikams galimybę lankyti mokyklą, – pasakė jis.

Kalbėdamas apie Laisvosios prekybos susitarimus Alexander Flores pabrėžė, kad besivystančiose šalyse svarbu atsižvelgti į pagrindines žmogaus teises, užtikrinti deramas darbo sąlygas ir uždrausti vaikų darbą. Teikiant tarptautinę paramą turėtų būti labiau koncentruojamasi į žinių ir technologinių naujovių perdavimą, o ne į pinigų skyrimą.

Klimato kaita

Klimatas buvo svarbi diskusijų tema abi EYE dienas; buvo svarstoma, ką patys Europos Sąjungos piliečiai turėtų daryti, kad sumažintų savo poveikį aplinkai. Europos organizacija „Jaunieji Žemės draugai“ surengė interaktyvų seminarą, per kurį dalyviai, padalyti į žemynams atstovaujančias grupes, buvo pakviesti diskutuoti apie Europos atsakomybę dėl klimato kaitos.

Net jei ši problema mums nesvarbi dabar, ji bus svarbi daugybei žmonių ateityje, – teigia Cahner Max iš Ispanijos.

Joost de Moor iš Nyderlandų mano:

Vyriausybės turi siekti, kad gyventojai pakeistų savo elgesį, kad galėtų užtikrinti, jog piliečiai pradėtų imtis didesnės atsakomybės.

Reikalingos paskatos ir parama žvejams

Diskusijoje tvarios žvejybos ateities klausimais dalyviai atkreipė dėmesį į naujausius ES pasiekimus teisės aktų pakeitimų srityje, tačiau taip pat pažymėjo, kad įgyvendinant bendrą ES politiką susiduriama su dideliais iššūkiais, nepaisant to, kad kai kurioms valstybėms ši politika daro daug didesnį poveikį nei kitoms. Dalyviai kritikavo aktyvią lobistinę veiklą, dėl kurios neseniai itin nedidele Parlamento balsų persvara atmetas pasiūlymas uždrausti jūrų gelmėse naudoti žalą darančius dugninius tralus; buvo aišku, kad šis klausimas turėtų būti iš naujo įtrauktas į darbotvarkę. Be to, daugelis dalyvių, ypač iš Pietų Europos valstybių, ragino taikyti daugiau paskatų ir teikti paramą jų šalių žvejams, kad šie galėtų, pvz., užsidirbti pragyvenimui iš žvejybinio turizmo. Jiems atrodo, kad kvotų sistema ir pernelyg didelis ES reguliavimas neigiamai veikia jų bendruomenes. Sekcijos pranešėjai ir dalyviai kartu pasiūlė lanksčiau taikyti kvotų sistemą, kad mažiau žuvies būtų išmetama atgal į jūrą,

Dar vienas cirko pasirodymas gėlių bare

Trys EYE savanoriai viename iš kelių pagalbos punktų Parlamente

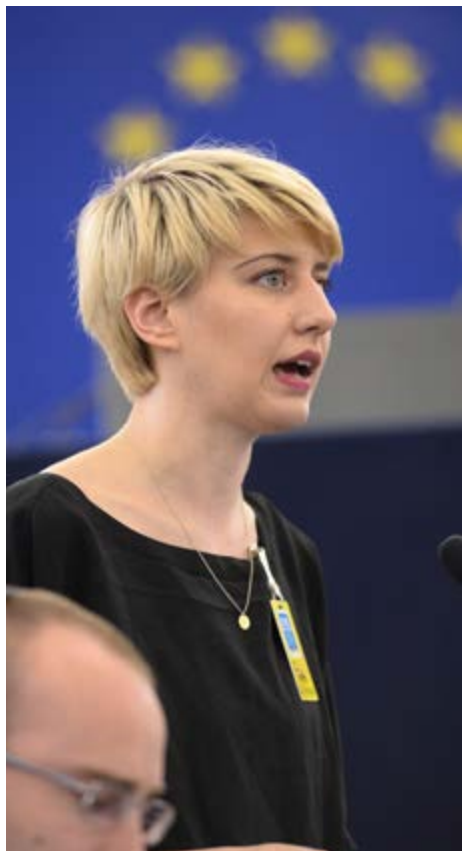

taip pat siūlė numatyti paskatas už Europos maisto produktų diversifikavimą ir kitų rūšių žuvų pasirinkimą.

Aplinkos apsaugos užtikrinimas

Energijos tiekimo saugumas, perėjimas prie atsinaujinančiųjų išteklių energijos, energijos vartojimo efektyvumo pagerinimas ir klimato kaitos mažinimas – tokios temos nagrinėtos diskusijoje „We’ve got the power...“ Viena iš svarbiausių dalyvių ir sekcijos pranešėjų aptartų klausimų – kaip užtikrinti energijos tiekimo saugumą kartu nepamirštant atitinkamų ekonomikos, aplinkos ir socialinių tvarumo aspektų. Kadangi šiuo metu ES ir Rusijos santykius ištikusi diplomatinė krizė, buvo iškeltas Europos priklausomybės nuo rusiškų dujų mažinimo klausimas. Vienas iš pasiūlymų – kreiptis į Kanadą: ji turi milžiniškus naftos ir dujų išteklius, tačiau iškeltas klausimas, ar Kanadoje vykdoma bitumingojo smėlio gavyba ir ar didžiulis socialinis ir aplinkos poveikis, kurį sukelia sudėtingas gavybos procesas, yra priimtinas ES, kuri siekia lyderės vaidmens tvarumo srityje? Kait Bolongaro iš Paryžiaus, Prancūzijos, taip nemano:

Jei Europos Sąjunga nepasirūpins aplinka, kas tuomet pasirūpins? Neseniai sušvelnintas tonas kalbant apie siūlomą Degalų kokybės direktyvą (pagal ją ES bus leidžiama naudoti bitumingąjį smėlį) turėtų būti vėl sugriežtintas.

Didesnis susitarimas pasiektas dėl to, kad svarbu skatinti atsinaujinančiųjų energijos išteklių plėtrą ir didinti energijos vartojimo efektyvumą. Netgi sekcijos pranešėjai prašė, kad jaunimui būtų leista aktyviau dalyvauti sprendžiant šiuos klausimus.

Tvarus organizavimas

Organizuojant tokį didelį renginį, kaip EYE, ir siekiant, kad jis būtų kuo tvaresnis, reikia priimti daugybę logistikos ir planavimo sprendimų. Tarptautinės organizacijos „Jaunieji gamtos draugai“ savanorė Ewa Iwaszyk pateikė keletą pasiūlymų, kaip padaryti EYE ekologiškesnį:

Sunkiausia užduotis – kaip sukviesti 5 500 žmonių į renginį, kuris trunka tik dvi dienas. Visi keliauja lėktuvu, bet organizatoriai turėtų galvoti apie anglies pėdsaką ir skatinti dalyvius atvykti traukiniu. Žinau, kad labai nedaug dalyvių pasinaudojo Eurorail bilietu.

Nors renginyje buvo daug maisto, Ewa Iwaszyk pasigedo didesnio pasirinkimo vegetarams ir veganams.

Manau, kad didžioji dalis per šį renginį parduodamo maisto pagaminta vietoje, tai yra gerai, bet pasiūla vegetarams ir vegetarams turėtų būti didesnė.

Pasaulinėje politinėje arenoje Europos Sąjunga siekia atlikti pavyzdinį vaidmenį klimato srityje; būtų puiku, jei šis siekis atsispindėtų ir tokiuose renginiuose, kaip šis. Tokio didelio jaunimo renginio organizavimas galėtų būti pavyzdys, galbūt jį būtų galima surengti kaip beanglį renginį, – užbaigė ji.

Idėjų dėžutė „Tvarumas“.

Idėjų, kurias iškelė ir aptarė jaunimas EYE metu, pavyzdžiai

Mažinti atliekas ir išlakas.

Tikslas – iki 2030 m. sukurti visuomenę be atliekų: t. y. nustatyti standartą, kad produktai būtų visiškai perdirbami, pailginti jų gyvavimo ciklą, plėtoti naujus perdirbimo metodus. Sumažinti išlakas mažinant pakuotes ir transportavimą. Veiksmingai kovoti su bereikalinga tarša, pvz., pasitelkiant švietimą. Uždrausti plastikinius maišelius parduotuvėse.

Švietimas.

Geresnis supratimas ir švietimas aplinkos ir tvarumo klausimais. Tvarumas turėtų būti įtrauktas į pradinės mokyklos programą. Valstybinėje žiniasklaidoje turi būti daugiau informacijos apie tvarumą ir perėjimą prie ekologijos ES.

Tvarus maisto sektorius.

Akcentuoti regioninio, sezoninio ir ekologiško maisto (be GMO) gamybos idėją; plėtoti „maisto produktų mylių“ sistemą (į maisto kainą įtraukiamos paslėptos išlaidos, pvz., gyvūnų gerovės sąnaudos); nustatyti bendrą maisto pramonės atliekų politiką; šviesti gyventojus apie maisto gamybą ir maisto atliekas, taip pat teikti paskatas už Europos maisto produktų diversifikavimą.

Ekonominės priemonės.

Panaikinti visas išimtis daug energijos vartojantiems pramonės sektoriams – tegul moka tie, kurie labiausiai prisideda prie klimato kaitos.

Transportas.

Turėtų būti sukurta Europos greitųjų geležinkelių sistema; kelionės geležinkeliu turėtų būti subsidijuojamos, kad bilietai būtų įperkami ir žymiai pigesni už lėktuvų bilietus. Ši sistema neturėtų būti plėtojama tik Europos centre – ji turi siekti ir Europos pakraščius, kad būtų galima visur skatinti tvarų transportą.

Paskatos.

Skatinti ir finansiškai remti iniciatyvas, kurias vykdančioms ieškoma ekologiškų sprendimų, o ne bausti tuos, kurių veikla netvari. Pvz., būtų galima suteikti finansinių paskatų už tvarų vartojimą – pvz., taikyti mažesnius mokesčius tiems, kurie vartoja tik ekologišką maistą.

Ekologinis ir socialinis pėdsakas.

Reikia nustatyti skaidrią sistemą įmonėms tvarumo ir žmogaus teisių srityse. Ši sistema būtų skirta įmonių ekologiniam ir socialiniam pėdsakui matuoti.

Atsinaujinčioji energija.

Remti įperkama atsinaujinančiąją energiją ir visiškai uždrausti branduolinę energiją. Parengti planą, kaip iki 2040 m. užtikrinti beanglį ekologiškos energijos tiekimą, jei ir toliau siekiama tinkamai palaikyti CO2 kiekio mažinimo idėją. Investuoti į tvarią plėtrą, pvz., mokslinius tyrimus, skirtus naujų švarios energijos gamybos metodų paieškai, vykdyti tarptautinį bendradarbiavimą priimti privalomus planus.

Socialinė Europa.

Europa turi veiksmingai padėti toms valstybėms, kurios labiausiai paveiktos kylantis jūros lygis, nes jai tenka ypač didelė atsakomybė pasaulinio atšilimo procese.

Viešosios gėrybės.

Visiems prieinamas švarus nemokamas vanduo. Kaip gamtos išteklius ir kaip žmogaus teisė jis neturėtų būti paliekamas privačiai rinkai.

Raktas į tvaresnę ateitį – jaunimo rankose.

– Europos jaunimo forumo komentaras

29,7 proc. jaunų žmonių ES (15–24 metų amžiaus) gresia skurdas arba socialinė atskirtis. Tai stublinantis skaičius, todėl pasaulinė plėtros darbotvarkė turėtų būti sudaryta atsižvelgiant į šią žiaurią tiesą. Tai, kad vyriausybės nesugeba įgyvendinti Tūkstantmečio vystymosi tikslų arba susitarti dėl tikrų ir privalomų įsipareigojimų klimato kaitos srityje, nėra pietinės Europos dalies problemos. Tai labai realūs iššūkiai, su kuriais Europoje susiduria dabartinė ir susidurs kitos kartos. Rio+20 konferencijoje pripažinta, kad reikalinga tvarumo ir pasaulinio vystymosi darbotvarkės sinergija. Tai svarbus žingsnis pirmyn, tvirtai pripažįstant žmonių ir aplinkos abipusę priklausomybę. Naujieji tvaraus vystymosi tikslai, kai tik jie bus nustatyti, padės Europos jaunimui kurti savo gyvenimą ir pasaulį siekiant, be kita ko, įveikti skurdo, švietimo, sveikatos apsaugos, užimtumo ir aplinkos apsaugos iššūkius.

Todėl dabartinės diskusijos dėl naujosios pasaulinės darbotvarkės jaunimui yra labai svarbios. Europos jaunimo forumas siekia užtikrinti, kad jaunimas ir jaunimo organizacijos būtų laikomi nepakeičiamais ir rengiant, ir įgyvendinant pasaulinę darbotvarkę. Įvykdžius šią darbotvarkę pagerėtų Europos ir pasaulio jaunimo padėtis ir būtų aiškiai atsižvelgiama į jų teises.

Tvarumas Europos jaunimo renginyje

EYE suteikė galimybių jaunimui diskutuoti tvaraus vystymosi klausimais ir pateikti savo

vizijas. Per diskusijas buvo analizuojami sudėtingi klausimai, pvz., energijos gamyba ir naudojimas, mokesčių vengimas, finansų rinkų nestabilumas, taip pat buvo aptariamose alternatyvios strategijos, pvz., kooperatyvai. Jaunimas pabrėžė, kad tvarumas yra vienas iš svarbiausių klausimų. Jis daro poveikį jaunimui visame pasaulyje, o sprendimus priimančius asmenis verčia aktyviai ir skubiai imtis veiksmų, kad būtų sušvelnintas klimato kaitos poveikis ir išvengta humanitarinės katastrofos.

Europos jaunimo forumas ir naujoji pasaulinė darbotvarkė

Europos jaunimo forumo dalyviai mano, kad veiksmingą tvaraus vystymosi darbotvarkę laikotarpiu nuo 2015 m. turėtų sudaryti toliau nurodyti pagrindiniai klausimai:

Nauji plataus užmojo tvaraus vystymosi įsipareigojimai

Europos Sąjunga turi imtis pagrindinio vaidmens užtikrinant, kad būtų pasiektas plataus užmojo pasaulinis susitarimas, pagal kurį būtų padidinta vyriausybės atskaitomybė ir kuriame būtų numatyti veiksmingi vykdymo užtikrinimo mechanizmai. Norint sėkmingai įveikti sudėtingus ir tarpusavyje susijusius ekonominius, socialinius ir aplinkos apsaugos iššūkius, su kuriais šiuo metu susiduria visos pasaulio valstybės, ir pasiekti skurdo panaikinimo tikslą užtikrinant tvarų vystymąsi, dirbti taip kaip anksčiau nebegalima. Reikia, kad pasaulio lyderiai iš esmės pakeistų požiūrį į

pasaulinius iššūkius – tik tada bus galima sukurti jauniems žmonėms skirtą pokyčių darbotvarkę, padėsiančią sukurti tokią Europą (ir pasaulį), kokiaje jie nori gyventi. Į naująją darbotvarkę reikia įtraukti aiškius ir pamatuojamus tikslus, kad būtų didinama pažanga skurdo mažinimo srityje ir iki 2030 m. pasiektas tvarus vystymasis. Tokia darbotvarkė turi būti sudaroma atsižvelgiant į teises, ji turi būti progresyvi, visuotinai priimtina ir taikoma.

Visapusiškos investicijos į jaunimą, kaip pagrindinį tvaraus vystymosi užtikrinimo veikėją

Jauni asmenys (15–24 metų amžiaus) sudaro maždaug 18 proc. pasaulio gyventojų. Realios investicijos į jaunimą yra būtinos siekiant suteikti jiems galimybių imtis lemiamo vaidmens įgyvendinant laikotarpio po 2015 m. darbotvarkę. Lemiamą reikšmę turi investicijos į kokybišką švietimą. Iki 2030 m. turi būti užtikrinta visuotinė ir nemokama prieiga prie kokybiško visų lygmenų formaliojo ir neformaliojo švietimo. Kokybiškas švietimas yra skirtas besimokančiajam, įtraukus ir kritiškai žvelgiantis į normas; jis suteikia jaunimui galimybių tapti aktyviais pasaulio piliečiais. Vienodai svarbi tvaraus vystymosi sąlyga yra investicijos į kokybiškas darbo vietas. Iki 2030 m. padorus darbas turi būti užtikrintas visiems jauniems žmonėms; t. y. turi būti užtikrintas tinkamas ir teisingas atlyginimas, saugios darbo sąlygos, atstovavimas ir socialinė apsauga.

Bendradarbiavimas su jaunimu ir jaunimo organizacijomis

Kokybiškas jaunimo dalyvavimas yra itin svarbus siekiant skatinti atsakingo, aktyvaus ir demokratiško pilietiškumo kultūrą. Jaunimui turėtų būti suteikta galimybių dalyvauti socialinių, politinių ir ekonominių sprendimų priėmimo procese, įskaitant prasmingą dalyvavimą formuojant ir įgyvendinant su plėtra susijusią politiką ir veiksmus. Jaunimo organizacijos yra pagrindinis partneris plėtojant tvarų jaunimo dalyvavimo procesą. Turi būti pripažįstama, kad jos atlieka svarbų vaidmenį įgalinant jaunimą per neformalųjį švietimą, taip pat jos turėtų būti laikomos nuolatiniu sprendimų priėmimo proceso partneriu.

Dideli investavimo ir pasaulinės prekybos modelių pokyčiai

Kad būtų galima padaryti realią pažangą tvaraus vystymosi srityje, reikia iš esmės keisti pasaulinių investicijų ir prekybos valdymo tvarką. Bet koks taikomas modelis turi visų pirma būti paremtas atskaitomybės ir atsakomybės principais, o pasaulinė bendruomenė turi vadovautis tarptautinio solidarumo principu. Reikia dėti bendras pastangas siekiant įtraukti pagrindinius veikėjus, kaip antai TDO ir PPO, kad būtų panaikintos prekybą iškraipiančios neteisingos subsidijos ir skatinama sąžininga prekyba. Be to, reikėtų teikti prioritetą geresniam finansų sektoriaus reguliavimui ir priežiūrai ir įdiegti teisingas mokesčių sistemas.

Vartojimo ir gamybos modelių keitimas

Reikia skubiai keisti netvarius vartojimo ir gamybos modelius. ES tenka ypač svarbi pareiga imtis veiksmų, nes ji atsakinga už neproporcingai didelę pasaulinio vartojimo dalį. Reikia skubiai šviesti vartotojus. Gyventojai turi būti geriau informuoti apie jų atsakomybę ir apie energijos ir išteklių poreikio pasekmes. Kartu reikia teikti prioritetą alternatyvių priemonių, padedančių užtikrinti geresnį vartojimo efektyvumą ir teisingesnį jo paskirstymą, skatinimui. Šioje srityje jaunimo organizacijos gali atlikti labai svarbų vaidmenį pasinaudodamos neformaliojo švietimo, nes tai yra patikrinta ir veiksminga socialinių pokyčių priemonė.

*Magic Mirror
- vieta intensyviems debatams YO!Village*

#EYE2014 Tweets

Giada Emer @emergiada
@EP_YouthEvent

This should be the beginning! Thank you EYE2014 for your motivation

Pauline Gessant @paulinegessant

It seems that a lot of young people at #EYE2014 are in favour of a more integrated Europe. A lot of hope for the future!

michael mayer @mayer_michl

Please stop promoting Erasmus, mobility and interns as a solution for youth unemployment-it's not! Jobs are!

#yftt #eyestream

Line Kuppens @linekuppens

EU anthem @pack_doris singing wholeheartedly! Proud of Europe!

Clément Arbib @clearbib
#Digitalrevolution We must protect Intellectual Property for the future of our technologies
#EYE2014 #EYEstream

Victor Sole @sule25

We have to build a strong European civil society aimed to defend EU's values and goals

#EYEstream #EYE2014

Natalia Raczynska @raczynskan
@EP_YouthEvent simply amazing!

Elise Drouet @lilite5
Aleksandra Kluczka
#EYE2014 participants share common values #genderequality, innovation, #mobility

Ali Riza Babaoğlu @alibabaoğlu

We are very excited to participate #EYE2014 in discussions and hear ideas for a better Europe!

@EP_YouthEvent @Europarl_EN @coe

Raffaele De Marco @mr_amsterdam92

Great experience, great days, great nights! Merci Strasbourg!

David Clark @david_byc
Excellent weekend at @EP_YouthEvent / YO!Fest thanks to everyone who organised it

@Youth_Forum #EYE2014 from @bycLIVE

Androulla Vassiliou @VassiliouEU

Many ideas voiced for a better Europe. I love seeing young people involved & actively participating.

#EYE2014

Jaume Duch @jduch

«Feel Europe, live Europe, love Europe.» Happy Europe's Day to all of you.

#EYE2014 #YOFest @AnniPodimata

Line-Mari Sæther @LineMariSaether

The unemployment in Europe is not the youth's fault. We need an inter-generational perspective to tackle the crisis

European Youth Press @youthpress

I am still alive and full of energy - that is not a matter of age

@pack_doris #EYE2014 #eyemd

Europos vertybės. Pasaulinio masto veikėjas – sąžiningas veikėjas?

EYE pranešėjų įvairovė galėjo būti didesnė, tačiau programos renginiai buvo parinkti labai tinkamai: surengtos sekcijos diskusijos apie Europos kaip geros kaimynės ir naudingos pasaulio veikėjos poziciją, ypač atsižvelgiant Ukrainos padėtį; vyko idėjų laboratorijos, kuriose daugiausia dėmesio buvo skirta Europos vertybėms XXI amžiuje. Aptarta daug svarbių klausimų.

Lyčių lygybė ir kartų solidarumas

Į lytį kaip į sociologinę problemą buvo atkreiptas dėmesys per diskusiją, kuriai vadovavo Europos Parlamento narė Doris Pack. Aptarta, ką būtent jaunoji karta turėtų daryti, kad ateityje sumažėtų lyčių nelygybė. Diskusija pavadinta „Mūsų kartos dalyvavimas – 50/50“; tačiau nieko nenustebino tai, kad sekcijos pranešimus skaitė trys moterys, o auditoriją sudarė maždaug keturis kartus daugiau moterų nei vyrų.

Turime įtraukti vyrus į šią kovą, – sakė sekcijos pranešėja Paula Nehrer iš Pasaulinės merginių vadovių ir skaučių asociacijos.

Pažvelgus atidžiau į renginyje dalyvavusius 500 pranešėjų, matyti, kad vyrų ir moterų santykis 2:1. Visgi galima teigti, kad vyrai buvo tinkamai atstovaujami ir kad galbūt svarbiau užtikrinti, jog moterims tokiame oficialiame Europos masto renginyje, kaip EYE, būtų suteikiama galimybė imtis ekspertų vaidmens.

Turint omenyje tai, kad Europos visuomenė senėja, o Europos Parlamento narių vidutinis amžius yra 55 metai, dalyviai ir organizatoriai sutiko, kad svarbu stiprinti kartų dialogą, visų pirma su sprendimus priimančiais asmenimis.

Nenorėčiau griežtai skirstyti pagal amžių. Tai priklauso nuo asmeninių savybių ir šalies kultūrinių tradicijų, – sakė Sofia Valenti iš Italijos per praktinį seminarą, kuriame daugiausia dėmesio buvo skiriama išankstinių nusistatymų prieš kitas kartas panaikinimui.

Hu Hao, Kinijoje gimusio, bet Prancūzijoje gyvenančio ir studijuojančio dalyvio nuomone, kinai tėvai, augindami savo vaikus, aukoją viską.

Tačiau jaunimas to iš tikrųjų nevertina, – teigė jis.

Kita vertus, studentas iš Prancūzijos Benjamin Ahamada (gimęs Kamerūne) pasidalino visai kitokia patirtimi:

Mūsų santykis su vyresnio amžiaus žmonėmis visiškai kitoks nei prancūzų jaunimo. Mes neturime stereotipų ir visada su vyresniaisiais elgiamės pagarbiai.

Politiniai juokai

Tai gana neįprastas šou (jei tai apskritai galėčiau pavadinti šou). Paprastai žiūrovai neužsirašinėja, ką aš sakau. Be to, juokų šou paprastai nerengiami 11.30 iš ryto, – sakė Andy

Europos vertybės

Andy Zaltzmann, komikas politinėmis temomis

Zaltzman, komentuodamas savo pranešimą „Can we laugh about everything?“ EYE.

Tikrai buvo neįprasta; visiškai nauja patirtis 100 jaunų europiečių auditorijai, kuri klausė ir juokėsi per visą 90 minučių trukusią diskusiją apie juokų tikslus ir ribas.

Juokai yra betiksliai; jais nesiekama įžeisti, tik prajuokinti. Tačiau nuspręsti, ar jie yra įžeidžiantys, gali tik žiūrovas, – paaiškino britų komikas, save apibūdinantis kaip pesimistą.

Diskusija, kuri buvo sinchroniškai verčiama į kelias kalbas, įtraukė auditoriją ir pralinksmino vertėjus, tačiau taip pat iškėlė rimtų klausimų apie humorą. Kur juokų ribos? Ar juokai gali padaryti žalos sprendžiant visuomenės problemas? Visi sutarė, kad tragedijos ir žmonių kančios, patirtos per esamus ir buvusius karus, yra netinkamos temos juokams. Tačiau su tuo susiję klausimai, pvz., politiniai įvykiai, gali ir turi būti interpretuojami komikų, o šie, pasak A. Zaltzmano, darbe turi vadovautis atsakomybės principu. Jis pats sau nusistato tokią ribą: paklausia savęs, ar savo numerį norėtų parodyti mamai.

Aplamai atrodė, kad auditorijai politiniai juokai patiko:

man labai patiko; buvo suderinti juokai ir tikrai rimti dalykai. Šaunu, kad teko gerai pasijuokti. Mane pralinksmino, nekantrauju pasikalbėti su kitais dalyviais apie juokus ir apie tai, kaip toli galima nueiti juokaujant, – sakė Daryl Chou iš Austrijos.

Tikroji padėtis. Pabūkime kieno nors kito vietoje

Antrąją EYE dieną YO!Village buvo surengtas spektaklis „Europos vertybės. Tikroji padėtis“.

Apie 30 EYE dalyvių pakviesti stebėti ir pabūti žiūrovais bei aktoriais – auditorijos dalyviais, kurie taip pat vaidina ir turi galimybių pakeisti vaidinimo eigą.

Vaidinimą pradėję aktoriai vaidavo orkestro repeticiją ir bendravimo sunkumus, kurių kilo vienu kolega nepatenkintiems muzikantams. Vasia, drovus ir nedrąsus vaikinai iš Baltarusijos, kentėjo nuo patyčių. Kolegos jį erzino dėl tautybės, taip pat buvo aiškiai parodyta, kad jiems nesvarbus jo troškimas parodyti savo talentą. Vėliau auditorijai buvo pasiūlyta pakeisti vaikino likimą ir įsivaizduoti, kaip jie apsigintų nuo priekabių būdami Vasios vietoje. Spektaklis vėl prasidėjo nuo pradžių, tik šįkart žiūrovai galėjo jį bet kuriuo momentu sustabdyti, pakeisti Vanią ir vaidinti už jį. Bent penki dalyviai atliko šį vaidmenį. Jie rinkosi įvairias pasipriešinimo priekabėms strategijas – vieni juokavo, kiti puolė pataikauti priekabiautojams. Kai kurie EYE dalyviai prisipažino, kad praeityje buvo diskriminuojami, o šis vaidinimas padėjo pamatyti, jog yra įvairių reagavimo būdų, ne tik žodinė agresija.

Žmogaus teisės, žodžio laisvė ir neapykantos nusikaltimai

Nepaisant to, kad kai kuriais aspektais „Europos vertybių“ koncepcija persidengė su kitomis temomis, ją nagrinėjant visų pirma buvo atkreiptas dėmesys į problemas, susijusias su neapykantą kurstančiomis kalbomis ir priekabiavimu internetinėje erdvėje. Dalyviai turėjo galimybę diskutuoti ES nustatytas internetinei erdvei taikomas taisykles ir politiką, taip pat aptarė, kaip būtų galima padidinti informuotumą imantis tokių iniciatyvų, kaip Europos Tarybos kampanija „No Hate Speech“.

Vienas iš Europos Parlamento nusistatytų tikslų – visame pasaulyje remti žmogaus teises, apsaugoti mažumas, skatinti demokratines vertybes (taip pat daug dėmesio skirti informacijos ir spaudos laisvei). Atsižvelgiant į tai, kad vyksta skaitmeninė revoliucija, šiuo metu padėtis sparčiai kinta; ieškoma naujų minties laisvę ribojančių metodų, taip pat naujų būdų apeiti šiuos apribojimus.

Pačioje ES priimta daug naujų teisės aktų, reglamentuojančių saviraiškos laisvę. Kai kuriose valstybėse spaudos laisvė labai ribota

Kalbama apie diskriminaciją ir jos patyrimą – Europos Tarybos organizuota Living Library

– žurnalistai turi cenzūruoti savo pačių darbą, tačiau už ES ribų padėtis dar blogesnė.

Olivier Basille, organizacijos „Žurnalistai be sienų“ narys, pabrėžė, kad naujoji socialinė žiniasklaida atlieka labai svarbų vaidmenį informuojant apie konfliktus. Remdamasis organizacijos „Žurnalistai be sienų“ sudarytu 2014 m. spaudos laisvės indeksu, jis pateikė statistiką, kad nuo šių metų pradžios nužudyta 17 žurnalistų ir 10 interneto piliečių. Dar 174 žurnalistai ir 166 interneto aktyvistai buvo įkalinti. Šiuo kiekvienais metais skelbiamu indeksu matuojamas informacijos laisvės lygis 180 valstybių. Jis atspindi, kokio lygio spaudos laisvė kiekvienoje valstybėje naudojasi žurnalistai, naujienų organizacijos ir interneto aktyvistai, taip pat kokias pastangas deda valdžios institucijos šiai laisvei užtikrinti.

Nors visi minėtieji incidentai įvyko ne Europos Sąjungoje, O. Basille pabrėžė, kad su spaudos laisvė susijusių žmogaus teisių pažeidimų atvejų ne visada reikia ieškoti už Europos ribų, nes daugiau kaip pusė ES valstybių yra ties indekso viduriu.

Rusija ir Europos Sąjunga

Diskusijose apie žodžio laisvę ir saugumą internetinėje erdvėje dažnai buvo minima būtinybė apsaugoti asmenis, pranešančius apie problemas. Oliver Basille pažymėjo:

Europoje ir Europos politikoje labai trūksta pilietinės drąsos. Šiuo atveju drąsa pasižymėjo Rusija – mes nesugebėjome suteikti prieglobsčio žmogui, kuris atskleidė, kad mus visus šnipinėjo.

Auditorija (ją sudarė keli šimtai jaunų žmonių) išreiškė savo pritarimą audringais plojimais.

Europos vertybės

Rusijoje žiniasklaidos padėtis itin bloga. Kirill Koroteev, Rusijos organizacijos „Memorial“ narys (šiai organizacijai 2009 m. paskirta Sacharovo premija), paaiškino, kad dėl sparčios interneto plėtros Rusijos vyriausybei darosi vis sunkiau blokuoti informaciją. Todėl ji paprasčiausiai keičia žiniasklaidos institucijų struktūrą. Jauna dalyvė iš auditorijos pažymėjo, kad homoseksualių asmenų padėtis Rusijoje šiuo metu yra kritiška. Netgi policija jų negina nuo persekiojimo.

Policijos nebaudžiamumas tikriausiai yra viena iš didžiausių problemų, su kuriomis Rusija šiuo metu susiduria, – pažymėjo Kirill Koroteev.

Daugiakultūriškumas ir populizmo tendencijos

Buvo aptartos imigracijos, „tamsiosios globalizacijos pusės“ problemos, ypač daug dėmesio skiriant prekybos žmonėmis klausimui. Vienoje iš idėjų laboratorijų 40 dalyvių buvo paprašyta pateikti novatoriškų idėjų ir sprendimų, kad būtų sukurta geresnė Europa. Viena iš pasiūlytų idėjų buvo sukurti Europos susitikimų vietas ne tik jauniems ir judiems gyventojams, galintiems keliauti po visą Europą, bet ir vyresnio amžiaus žmonėms ir nuo Europos viešosios erdvės socialiai atskirtoms grupėms. Daugiausia populiarumo sulaukė minimalios algos visose ES valstybėse nustatymo idėja ir nemokamo švietimo visiems idėja. Diskusijos pabaigoje nuomonės išsiskyrė.

28 metų Robin van Leijen iš Nyderlandų pareiškė, kad, jo nuomone, ateityje daugiausia dėmesio reikėtų skirti daugiakultūriškumui:

Jis turėtų būti suprantamas kaip galimybė, ne kaip pavojus.

Kadangi dabar Europoje daug kalbama apie daugiakultūriškumą ir pastebimos populizmo tendencijos, kai kurie EYE dalyviai taip pat diskutavo apie imigrantų padėtį ES: tiek prekybos žmonėmis aukų, tiek asmenų, paliekančių savo namus su viltimi rasti geresnį gyvenimą Europoje.

Man buvo įdomios šios diskusijos; aš gyvenu Italijoje, netoli Lampedūzos, tad su tuo susiduriu ir tai matau kiekvieną dieną, – sakė Sofia Valenti. Ji pridūrė:

Pavienės valstybės narės pačios negali išspręsti šio klausimo. Europa turi veikti išvien, o ES turi skirti daugiau lėšų humanitarinei pagalbai.

Idėjų dėžutė „Europos vertybės“. Pasaulinio masto veikėjas – sąžiningas veikėjas?

Idėjų, kurias iškėlė ir aptarė jaunimas EYE metu, pavyzdžiai

Dalyvavimas.

Reikia skatinti kartų dialogą įtraukiant jaunus žmones, visų pirma su sprendimus priimančiais asmenimis, pvz., reguliariai organizuojant tokius renginius, kaip EYE 2014, taip pat regioniniu lygiu.

Pasipriešinimas neapykantai.

Kad būtų galima veiksmingai sumažinti neapykantos mažumoms apraiškas, reikia iš esmės spręsti pagrindinę – neapykantos nusikaltimų prieš LGBT asmenis – problemą.

Su atsakomybe susietas apmokestinimas.

Reikia nustatyti didelius mokesčius produktams, kuriuos gaminant nepaisoma darbuotojų teisių ir nesilaikoma aplinkos apsaugos taisyklių.

Europa ne tvirtovė!

Vykdydama pasienio kontrolę Europa turi gerbti žmogaus teises. Reikia stiprinti solidarumo ir etikos principus, o pabėgėlių priėmimas turėtų būti bendra atsakomybė.

Dalijimasis ir patirtis.

Keletas idėjų: 1) ES subsidijuojamos pasienio vakarienių: dviejų valstybių piliečiai atvažiuoja prie bendros sienos; jie susitinka, dalijasi savo pagamintu maistu ir vietiniais gėrimais, susipažįsta vieni su kitais; 2) privalomi Europos jaunimo mainai siekiant pažinti kitokią Europos dalį, o ilguoju laikotarpiu – visoje Europoje susirasti draugų; 3) Europos susitikimų vietos ne tik jauniems ir judiems gyventojams, galintiems keliauti po visą Europą, bet ir vyresnio amžiaus žmonėms bei nuo Europos viešosios erdvės socialiai atskirtoms grupėms.

Demokratijos reitingas.

Europos Parlamentas turėtų kasmet paskelbti Europos valstybių demokratijos lygio rodiklį. Valstybės, kurių demokratijos rodiklis nesiekia tam tikro nustatyto lygio, turėtų pristatyti savo politikos argumentus Europos Parlamentui. Jei Parlamento tie argumentai neįtikintų, turėtų būti nutrauktos finansinės išmokos. Europos Parlamentui turėtų būti suteikta teisė sustabdyti narystę ES, jei valstybė narė nesilaiko pagrindinių Europos vertybių.

Vertybių apsauga.

Europai reikia tvirto kodekso, kurio jos valstybės narės privalėtų laikytis visų pirma plėtodamos verslą su trečiosiomis šalimis, ypač tomis, kurių reputacija gero valdymo ir žmogaus teisių srityse yra abejotina. Tai visų pirma turėtų būti taikoma ginklų eksportui. Be to, ES institucijos turėtų nutraukti bendradarbiavimą su diktatūromis (t. y. sustabdyti prekybos susitarimus), net jei jos yra strateginės ekonominės partnerės.

Švietimas.

Nemokamas švietimas visiems (taip pat nemokami universitetai). Į mokyklų programą reikėtų įtraukti Europos pamokas (pavadinimu „Europa šiandien“) – supažindinti su Europos istorija, vertybėmis, su Europos teisėmis ir kalbomis, kad žmogaus teisėmis ir kalbomis, kad būtų skatinamas bendras supratimas apie bendrąsias vertybes ir ugdoma Europos tapatybę. ES taip pat turėtų finansiškai remti politinius ir pilietinius aspektus apimančias studijas internetu, kurios būtų prieinamos visoms mokykloms ir universitetams.

Lygybė.

Visais visuomenės lygmenimis reikia skatinti lyčių lygybę ir lygiateisę prieigą prie švietimo ir užimtumo nepriklausomai nuo žmogaus lyties, religijos ar etninės priklausomybės.

Europa žmonėms.

Mes norime Europos, kurioje žmonės būtų svarbesni už bankus ir verslą.

Dalyvavimas, įtrauktis ir jaunimo teisės.

– Europos jaunimo forumo komentaras

Daugiausia diskusijų dėl ES vertybių kyla krizės laikotarpiu: svarstoma, ką ES turėtų daryti, ko neturėtų, ir kokių būdu. Ar ES turėtų susitelkti ties tuo, ką ji visada darė geriausiai, ar ties tuo, kas daugumai žmonių duotų didžiausią naudą? Kaip ES galėtų užtikrinti, kad jos veiksmai neturėtų nenumatytų neigiamų padarinių jos piliečiams, visų pirma kitai kartai, jos jaunesiems piliečiams?

Jaunimo forumo dalyviai mano, kad skubėdama įveikti krizę ES pamiršo savo jaunuosius piliečius ir kad jų teisės yra pamiriamos. Jauniems žmonėms sakoma, kad jie patys atsakingi už krizės įveikimą, kad jie turėtų, pvz., atlikti neapmokamą praktiką ar baigti brangias studijas (mokymus). Tokio sprendimo pasekmė būtų ne tik grėsmė prarasti jaunų žmonių kartą, bet ir tai, kad toji karta prarastų bet kokią tikėjimą ateitimi, o socialiniu ir ekonominiu požiūriu nepalankioje padėtyje esančiųjų nevilnis apimtų ir kitus – taip dar labiau padidėtų esamas atotrūkis.

Tačiau aišku, kad visai Europai būdingos problemos, tokios kaip darbo garantijos ir nedarbas, turi būti sprendžiamos Europos mastu. Šiuo metu Europos jaunimo teises galima geriausiai apginti imantis veiksmų Europos lygmeniu.

Europos vertybės ir EYE

Siekiant užtikrinti, kad ateityje neatsirastų prarastoji karta, ir užtikrinti, kad Europa ir toliau laikytųsi savo vertybių, Jaunimo forumo nuomone, ES reikia imtis atitinkamų veiksmų, kad būtų užtikrintas jos jaunųjų piliečių teisių

įgyvendinimas. Tai atsispindėjo EYE diskusijose. Pvz., Čekijos jaunimo taryba diskutavo apie skirtingus dalyvavimo aspektus ir apie jaunimo kvotų nustatymą ES. Jaunimo forumas taip pat daug dėmesio skyrė daugialypei diskriminacijai, su kuria susiduria jaunimas – ją patiria gėjai, neįgalieji, esantys socialiniu ir ekonominiu požiūriu nepalankioje padėtyje ir pan.

Europos jaunimo forumas ir Europos vertybės

Nebus lengva pasiekti, kad naujoji ES toliau ištikimai laikytųsi savo vertybių ir ateinančiai kartai užtikrintų jų teisių įgyvendinimą. Reikės keisti požiūrį į ES veiksmus ir atsižvelgti į šių veiksmų padarinius įvairioms kartoms. Pavyzdžiui, ES turės užtikrinti, kad jos jaunų piliečių balsai būtų išgirsti formuojant politiką ir priimant teisės aktus, kuriais jiems daromas tiesioginis poveikis. Vadinas, sprendimų priėmimo procese reikės mažiau vadovautis principu „iš viršaus į apačią“ ir daugiau tiesioginės demokratijos. Tai reiškia, kad reikės daugiau investuoti į tai, ką jaunimas turi turėti dabar, kad būtų užtikrinta tokia ateitis, kai kiekvienam asmeniui suteikiama galimybė išnaudoti savo pajėgumus.

• Investicijos į jaunimą

Europos jaunimo forumas mano, jog ES turėtų sutelkti savo išteklius, kad būtų remiamas ekologiškai tvarus ekonomikos augimas ir socialinė sanglauda, žmonėms ir jų poreikiams sprendimuose skiriant pagrindinį dėmesį, o ypač jaunimui ir jaunimo organizacijoms. Naujoji ES turėtų sutelkti dėmesį į inovacijas,

sanglaudą ir jaunimą. Konkrečiai – būtina investuoti į kokybišką švietimą, kovoti su jaunimo nedarbu, skatinti jaunimą rinktis aplinką tausojančias darbo vietas ir remti jaunus verslininkus.

- **Subalansuotas biudžetas, kuriame akcentuojamas augimas**

Valstybės narės turėtų siekti teigiamo vidutinio ir ilgalaikio laikotarpio subalansuoto biudžeto, tačiau nepakenkti gerovės valstybės siekiams ir vengti tokių sprendimų, dėl kurių šių dienų jaunimui ateityje būtų užkrauta našta mokėti šiandienos skolas.

- **Jaunimo dalyvavimas**

ES gali geriausiai įgyvendinti jaunimo teises užtikrindama jų visapusišką dalyvavimą priimančiais sprendimus, susijusius su jiems poveikį darančiomis politikos kryptimis, t. y. vadovaudamasi principu „tai, kas susiję su mumis, negali būti sprendžiama be mūsų“. Jau seniai laikas ES imtis konkrečių žingsnių įgyvendinti savo įsipareigojimus pagal Lisabonos sutartį siekiant skatinti jaunimą dalyvauti Europos demokratiname procese. Mes, be kita ko, raginame ES valstybes nars suteikti rinkimų teisę asmenims nuo 16 metų visuose rinkimuose, įskaitant Europos Parlamento rinkimus. Be to, reikėtų skatinti politines partijas į rinkimus įtraukti kuo daugiau jaunų kandidatų.

Europos jaunimo forumo pripažinimas

Europos jaunimo forumas, kaip Europos jaunimo organizacijų platforma, yra ir turėtų

būti dar nuosekliau visų ES institucijų (įskaitant Parlamentą) pripažįstamas kaip pagrindinis partneris; būtinas atviras, skaidrus ir nuolat palaikomas dialogas su ES institucijomis visais klausimais, susijusiais su jaunimui poveikį turinčia politika ir priemonėmis.

- **Daugiau tiesioginės demokratijos**

Siekdamas užtikrinti, kad daugiau Europos Sąjungos piliečių tiesiogiai dalyvautų Europos Parlamento rinkimuose, Europos jaunimo forumas remia iniciatyvą sudaryti tarptautinius kandidatų į Europos Parlamentą rinkimų sąrašus.

Jaunimo forumas ir jo nariai bei jaunimo organizacijos iš visos Europos ne vieninteliai, taip manantys. 240 kandidatų į Europos Parlamentą ir 85 išrinkti Europos Parlamento nariai iš visų politinių partijų ir šalių iš esmės pritarė šioms idėjoms vykstant kampanijai „LoveYouthFuture“.

Abendkonzert auf dem Kleberplatz

250 savanorių iš Strasbūro, EYE

Šiandien idėjos, rytoj veiksmai: Jaunimas už geresnę Europą

Europos jaunimo renginiui artėjant prie pabaigos, Europos Parlamento plenarinių posėdžių salėje per baigiamąjį posėdį pranešėjai pristatė įvairias geresnės Europos idėjas ir jas perdavė Europos Parlamento narei, Kultūros ir švietimo komiteto pirmininkei ir Europos Parlamento atstovei Doris Pack.

Net ir po tokio intensyvaus savaitgalio, per kurį vyko diskusijos ir debatai, vaidmenų žaidimai, tiesioginiai kultūros ir sporto renginiai, taip pat vakariniai koncertai ir vakarėliai, sekmadienio rytą salėje susirinko daugybė dalyvių, kurie nekantravo sužinoti, kokių per praėjusias dvi dienas buvo pasiūlyta idėjų ir prieita išvadų, ir jas pakomentuoti. Todėl oficialus baigiamasis renginys tapo dar vienais debatais, po kurių liko daug minčių pamąstymams ir aptarimams tolesnėse diskusijose.

Dešimt pranešėjų pristatė pagrindines Europos jaunimo renginių penkių temų idėjas, o klausytojai turėjo galimybę pasidalyti savo mintimis ir pasiūlymais.

Europos jaunimo forumo atstovė Johanna Nyman papasakojo apie geresnės Europos idėjas jaunimo nedarbo srityje, pagrindinį dėmesį skirdama ES atsakomybei imtis šiuo klausimu veiksmų:

Formuojant ES politiką dėmesį reikėtų skirti kokybiškų darbo vietų kūrimui jaunimui. Mums reikia naujo susitarimo Europoje; mums reikia investuoti į jaunimą ir sudaryti naują socialinį susitarimą. Europos jaunimo garantijų iniciatyva gali padėti sumažinti jaunimo nedarbą, bet būtina investuoti daugiau lėšų; reikia, kad daugiau jaunimo dalyvautų

planavime, įgyvendinime ir vertinime. Svarbiausia žinia, kurią mes norime perduoti, yra ta, kad jaunimo nedarbo negalima laikyti vien tik jaunų žmonių problema; tai yra visos visuomenės rūpestis. Mums reikia veiksmų jau dabar.

Jean-Francois Gerard iš ARTE pasiūlė kelias idėjas dėl skaitmeninės revoliucijos ir paminėjo, kad EYE dalyviai parodė didelį susidomėjimą didesnėmis skaitmeninėmis galimybėmis. Pirmą idėją buvo sukurti piratavimo indikatorių, t. y. nedidelį kompiuterio langą, kuris, nusiunčiant arba atsisiunčiant rinkmeną, praneša vartotojui, ar jis rizikuoja pažeisti autorių teisių nuostatas. Kita idėja – sukurti Europos antivirusinę programą. Siekdamos įdiegti vieną bendrą įperkama antivirusinę programą, šalys turėtų dalytis technologija ir žiniomis ir taip apsaugoti Europos Sąjungos piliečius nuo virusų ir šnipinėjimo programų. Trečioji idėja buvo išplėtoti skaitmeninę demokratiją suteikiant piliečiams galimybę balsuoti internetu.

Ada Reichhart pateikė kelias idėjas dėl ES tvarumo, remdamasi savo pačios darbo Strasbūro miesto savivaldybėje patirtimi. Ji daugiausia akcentavo tai, jog dabartinė aplinkos krizė yra socialinė problema ir ji neturėtų pasidaryti dar ir ekonomikos problema.

Išvados

Turime keisti savo kasdienį elgesį siekdami geresnės Europos; privalome sumažinti energijos poreikį, permąstyti mūsų gamybos ir vartojimo sistemą, investuoti į atsinaujinančiųjų išteklių energijos mokslinius tyrimus ir taip ryžtingai siekti pereiti prie kitokio energetikos modelio.

Kalbėdamas apie Europos ateitį Strasbūro politikos mokslų instituto ir nacionalinės aukštosios administravimo mokyklos (pranc. l'Institut d'études politiques de Strasbourg et de l'École nationale d'administration (IEP/ENA)) atstovas Paul Girard pažymėjo, jog labai svarbu, kad mes didintume visų amžiaus grupių Europos Sąjungos piliečių informuotumą apie pavojus, kai asmuo pateikia savo duomenis internete. Be to, jis ragino sukurti standartizuotą Europos rinkimų sistemą ir bendrą energijos rinką siekiant išvengti priklausomybės, dėl kurios ES valstybės narėms gali būti daromas spaudimas, nuo ES nepriklausančių šalių, pavyzdžiui, Rusijos.

László Földi iš Europos Tarybos pasidalijo pamąstymais ir mintimis apie Europos vertybes puoselėjančią geresnę Europą ir akcentavo šiuos klausimus: Europos tapatybė, Europa pasaulyje, Europos iššūkiai, žmogaus teisės, žodžio laisvė, neapykantą kurstanti kalba, jaunimo dalyvavimas ir jaunų žmonių galimybės.

Europiečiai privalo iš naujo apmąstyti, ką reiškia būti europiečiu XXI amžiuje; Sąjunga yra žmogaus teisių ir demokratinė vertybių tvirtovė ir, kaip tokia, ji yra migrantų, pabėgėlių ir prieglobsčio ieškančių asmenų traukos centras. Tačiau tai taip pat vieta, kur pradeda atgimti nacionalizmas, ekstremizmas ir netolerancija.

Du moderatoriai, Katarzyna Mortoń iš Europos jaunimo žiniasklaidos asociacijos ir Peter Matjašič iš Europos jaunimo forumo, pasiūlė dalyviams surašyti savo geresnės Europos idėjas ir jas palikti „YO!Village“ esančiose idėjų dėžutėse. Šios idėjos bus eksponuojamos laikinoje parodoje Europos istorijos namuose.

Ankstyvą popietę, dalyviams jau pradėjus kelionę namo, į daug klausimų vis dar liko neatsakyta, pavyzdžiui: kodėl tiek daug Parlamento narių atšaukė dalyvavimą sekcijose; kur buvo Europos Parlamento pirmininkas Martin Schulz; kur buvo Europos Sąjungos įvairovė – apie ją kalbėta daugelyje užsiėmimų, bet ne visada į savo pranešimus ją įtraukė pranešėjai. Po trijų dienų aistringų diskusijų aiškiai matyti, kad jauni dalyviai nori dalyvauti Europos politikoje. Per visą renginį beveik 5 500 dalyvių sumanė daug puikių geresnės Europos idėjų, o dabar būtent išrinktieji Europos Parlamento nariai turi tas idėjas įgyvendinti.

Idėjų dėžutė pildoma idėjomis apie geresnę Europą

Faktai ir skaičiai

Visas EYE dalyvių skaičius: **5380** – visi 16–30 metų amžiaus

Dalyviai iš ES: **5135**

Dalyviai iš šalių kandidačių: **92**

Dalyviai iš ES nepriklausančių šalių: **153**

„Euroscola“ programos dalyviai: **600**

„YO!Fest“ renginių dalyviai: **10 000**

apie **500** pranešėjų, diskusijų vadovų ir tarpininkų,

250 savanorių

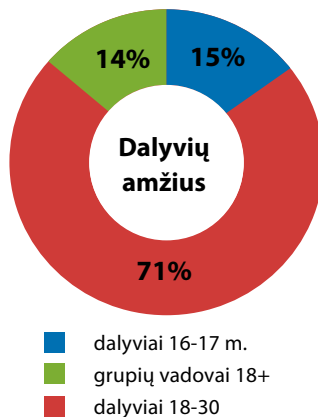
Daugiau kaip **200** įvairios formos užsiėmimų

14 000 pranešimų #EYE2014 išsiųsta per tris dienas naudojantis tviterio sistema

Dalyvių pilietybė

Dalyvių amžius

Ačiū visiems oficialiems EYE 2014 partneriams!

EYE tinklalapis

<http://www.eyeye2014.eu>

EYE tinkle „facebook“

<http://epfacebook.eu/eyeye2014>

EYE tinkle „Twitter“

https://twitter.com/EP_YouthEvent

#EYE2014

Stebėkite renginių transliacijas internetu:

<http://www.europarl.europa.eu/eyeye2014/en/streaming.html>

Pranešimą parengė Europos jaunimo žiniasklaidos asociacija.
Komentarus pateikė Europos jaunimo forumas, 2014 m. birželis

